

De bruggen gaan weer open.
Beno vertelt. 8

Tegelijk groen voor fietsers.
Wie heeft er voorrang? 15

Alle projecten in kaart.
18

GRONINGEN BEREIKBAAR

DE INFORMATIEKRANT VAN GRONINGEN BEREIKBAAR | NR. 08 — JULI 2016

HET TOEKOMSTIGE JULIANAPLEIN GEZIEN VANUIT HET ZUIDEN, MET OP DE VOORGROND DE A28. IMPRESSIE: VIADRUPSTEEN.

“OMBOUW ZUIDELIJKE RINGWEG MAAKT HET NOORDEN STERKER”

DE AANPAK VAN DE ZUIDELIJKE RINGWEG (2017-2021) ZORGT NIET ALLEEN VOOR EEN BETERE BEREIKBAARHEID, MAAR OOK VOOR VEEL EXTRA WERKGELEGENHEID IN HET NOORDEN. “ALS REGIO KOMEN WE HIER STERKER UIT.” DAT ZEGT PETER WESTRA NAMENS COMBINATIE HEREPOORT, HET CONSORTIUM DAT DE AANBESTEDING HEEFT GEWONNEN.

Volgens Westra is de ombouw van de zuidelijke ringweg het grootste infrastructuurproject ooit in het Noorden. Westra kan het weten. Hij is directeur van Oosterhof Holman Infra BV, een van de vier noordelijke bedrijven binnen Combinatie Herepoort. “We zijn al heel wat jaren in het Noorden actief. De laatste jaren zijn we eigenlijk permanent aan het werk aan de oostelijke en noordelijke ringweg, voor zowel de gemeente als de provincie Groningen. We

konden het ons niet voorstellen dat we bij deze klus geen rol zouden spelen.

Maar als regionaal bedrijf zijn we eerlijk gezegd een maatje te klein voor deze opdracht. Daarom ben ik een rondje gaan belen. Ik heb contact gezocht met drie andere noordelijke bedrijven, normaal gesproken onze concurrenten: Koninklijke Sjouke Dijkstra BV uit Leek, Roelofs Wegenbouw BV uit Den Ham en Jansma Drachten BV. Maar alle vier hebben we weinig ervaring met proces- en projectmanagement voor dit soort grote projecten, simpelweg omdat dergelijke grote klussen in het Noorden niet voorkomen. Daarvoor hebben we Max Bögl Nederland BV en Züblin Nederland BV benaderd. Met hen werken we vaker samen, bijvoorbeeld bij de spoorbrug van Zuidhorn en de tunnel bij Werpsterhoek bij Leeuwarden. Zij hebben als visie dat ze gebruik maken van lokale en regionale bedrijven. We vullen elkaar dus perfect aan.”

GROEI

Het binnenhalen van deze grote klus voelt voor Westra als het behalen van de Champions League. “We gaan Europa in”, dat gevoel. Alle vier noordelijke bedrijven zijn familiebedrijven, met een geleidelijke groei. Dit werk rechtvaardigt een groeistuijpje. Niet alleen wij worden er beter van, ook onze toeleveranciers. We zorgen voor extra

werkgelegenheid voor werkzoekenden, zij-instromers en de sociale werkvoorzieningen. En voor extra stageplekken voor mbo en hbo.”

EERLIJK

Bij de werkzaamheden aan de oostelijke en noordelijke ringweg hebben de wegenbouwers van Combinatie Herepoort veel geleerd wat bij Ring Zuid goed van pas komt. “Bij wegwerkzaamheden in stedelijk gebied is het onvermijdelijk dat er hinder ontstaat voor de omwonenden. Daar moet je eerlijk over zijn. Al doen we er natuurlijk alles aan om de overlast te beperken. Kijk, voor ons is het belangrijk dat we de relaties met iedereen in de omgeving goed houden. Want ook in de toekomst willen we hier weer werken. Dus hebben we bij de oostelijke ringweg veel gedaan aan communicatie en afstemming met omwonenden en bedrijven. Ook hebben we omwonenden tijdens een wegafsluiting een gezamenlijk ontbijt op de ringweg aangeboden. Verder hebben we een goede band opgebouwd met Groningen Bereikbaar. Begrip en respect voor elkaars belangen is een voorwaarde voor een optimale samenwerking.”

VISITEKAARTJE

De wegenbouwers van Combinatie Herepoort hebben de smaak van de samenwerking goed te pakken, want ze gaan ook

gezaamenlijk de zomerwerkzaamheden aan de noordelijke en oostelijke ringweg uitvoeren (zie ook pagina 2 en 3). “Daarmee willen we ons visitekaartje afgeven. We willen laten zien dat we met oog voor de omgeving willen en kunnen werken.”

PETER WESTRA VAN COMBINATIE HEREPOORT BIJ HET VRIJHEIDSPLEIN, MET OP DE ACHTERGROND DE ZUIDELIJKE RINGWEG. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

VERDER IN DEZE KRANT:

SPECIAAL KATERN OVER DE FIETS

INTERVIEW WETHOUDER PAUL DE ROOK 11

FIETSEND NAAR JE WERK IN DE STAD 12

BUITENLANDSE STUDENTEN OVER DE FIETS 16

VERVOLG

Na de zomer komen Aanpak Ring Zuid en Combinatie Herepoort naar buiten met informatie over de fasering, de planning en het ontwerp. Ook gaan ze bepalen hoe ze de bewonersorganisaties, bedrijven en andere belanghebbenden erbij kunnen betrekken.

ZOMERWERKZAAMHEDEN RING NOORD EN RING OOST ZORGEN VOOR HINDER

DEZE ZOMER ZET DE PROVINCIE GRONINGEN DE PUNTJES OP DE I OP DE NOORDELIJKE EN OOSTELIJKE RINGWEG VAN GRONINGEN. VANAF HET KNOOPPUNT REITDIEP TOT AAN KNOOPPUNT DRIEBOND KRIJGEN DE RINGWEGEN EEN NIEUWE (STILLE) ASFALTDEKLAAG, NIEUWE BELIJNING EN NIEUWE BEBORDING. LANGS DE NOORDELIJKE RING WORDEN BOVENDIEN DE GELUIDSSCHERMEN VERVANGEN. DE WEGGEBRUIKERS MOETEN IN JULI EN AUGUSTUS REKENING HOUDEN MET HINDER.

De afgelopen vijf jaar hebben de noordelijke en oostelijke ringweg een ware metamorfose ondergaan. De verkeerslichten zijn verdwenen en er zijn nieuwe op- en afritten gemaakt. Ook is de capaciteit vergroot. Sluitstuk van deze operatie is het vervangen van het asfalt. Daarna kunnen de noordelijke en oostelijke ringweg er weer flink wat jaren tegenaan. Dat is nodig ook, want tijdens de ombouw van de zuidelijke ringweg wordt hier extra verkeer verwacht. De werkzaamheden worden uitgevoerd door vier regionale aannemers die ook betrokken zijn bij de ombouw van de zuidelijke ringweg.

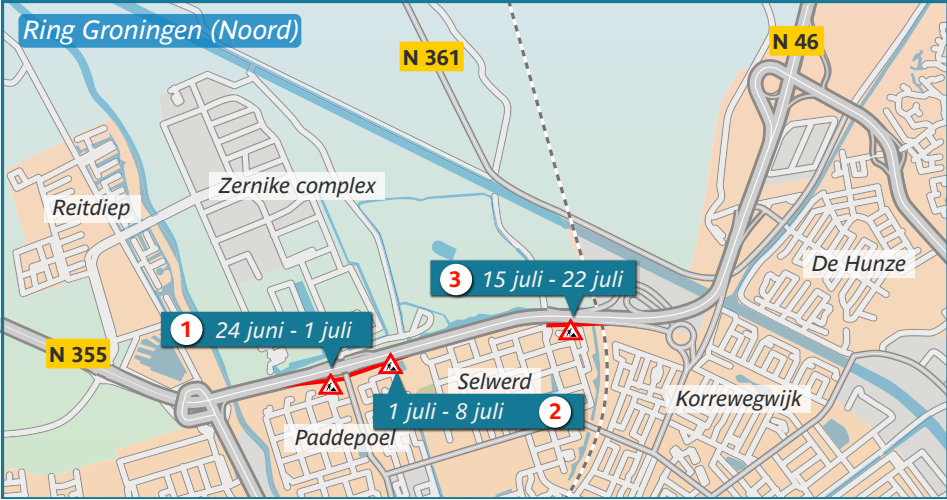
DE NOORDELIJKE RINGWEG VAN DE STAD GRONINGEN KRIJGT DEZE ZOMER EEN NIEUWE ASFALTLAG. DE GELUIDSSCHERMEN WORDEN VERVANGEN. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

ALERT

De asfalteringswerkzaamheden zijn gepland in de zomer, als er minder verkeer is. Ze worden gefaseerd uitgevoerd. Daardoor zijn er tijdelijk minder rijstroken beschikbaar, op steeds wisselende plaatsen. Soms moet het verkeer worden omgeleid. De provincie vraagt de weggebruikers om alert te zijn en de snelheid aan te passen.

De data genoemd op deze pagina zijn onder voorbehoud. Kijk voor de definitieve data en het complete overzicht van de zomerwerkzaamheden aan de ringwegen op www.ringgroningen.nl

Werkzaamheden Noordelijke Ringweg 20 juni tot 22 juli

- 1 Zuidelijke afrit van Noordelijke Ringweg naar Zonnelaan (is afgesloten)
- 2 Zuidelijke oprit Zonnelaan naar Noordelijke Ringweg (is afgesloten)
- 3 Zuidelijke oprit van de Iepenlaan naar de Noordelijke Ringweg (is afgesloten)

Van 20 juni tot 22 juli verkeershinder in verband met verminderde rijstroken.

Asfaltonderhoud 15 juli tot 18 juli

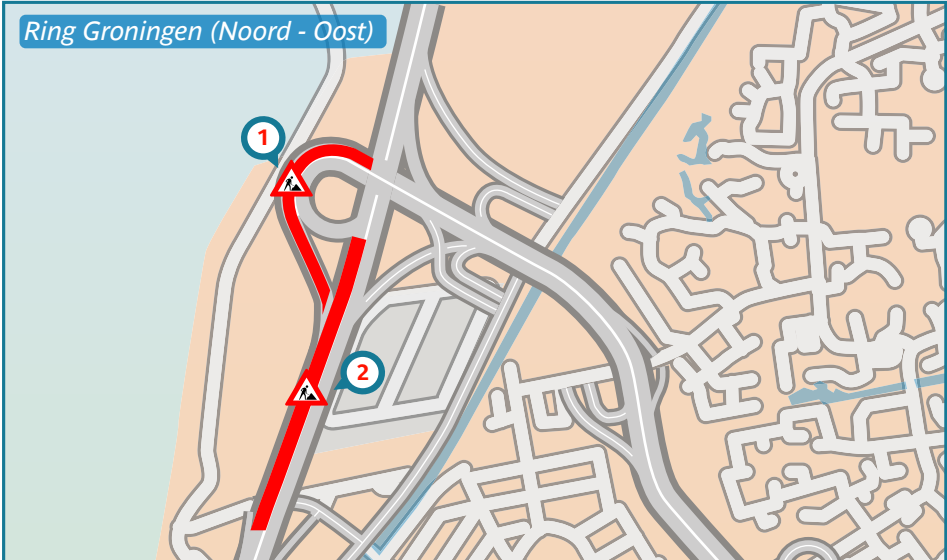
- 1 Plataanbrug (en daarmee de noordelijke Ringweg) gesloten
 - noordelijke Ringweg in beide richtingen tussen Ring West en Zonnelaan (is afgesloten)
 - de opritten en afritten Zonnelaan zijn afgesloten
 - de verbindingslus van de westelijke Ringweg van de noordelijke Ringweg (is afgesloten)
 - de oprit en afrit Iepenlaan (is afgesloten)

Asfaltonderhoud 30 juli tot 4 augustus

- 1 Afrit van de Noordelijke Ringweg naar de Bedumerweg (is afgesloten 30 juli tot 4 augustus)
- 2 Oprit van Noorderhogebrug naar de Noordelijke Ringweg (is afgesloten 30 juli tot 4 augustus)

Asfaltonderhoud 3 augustus tot 4 augustus

- 1 Verbindingslus van de Oostelijke Ringweg naar de Noordelijke Ringweg (is afgesloten)
- 2 Noordelijke Ringweg vanaf de afrit van de Eemshavenweg naar de Oostelijke Ringweg en de oprit vanuit Noorderhogebrug (is afgesloten)

GRONDIGE RENOVATIE VOOR GRIFFEBRUG

VAN BEGIN JULI TOT HALF SEPTEMBER WORDT IN DE STAD GRONINGEN DE GRIFFEBRUG OVER HET WINSCHOTERDIEP GERENOVEERD. HET VERKEER RICHTING HET CENTRUM MOET IN DIE PERIODE EEN ANDERE ROUTE KIEZEN. OP DRIE ZONDAGEN IS DE BRUG VOLLEDIG GESTREMD.

De opvallende brug in de Griffeweg is in 1995 ontworpen door stadsarchitect Maarten Schmitt. De brug wordt onder andere voorzien van nieuwe delen, een nieuwe coating en een verse slijtlaag. Ook krijgt de brug een nieuwe lik verf.

Om de werkzaamheden mogelijk te maken, moet de brug af en toe worden gedemonteerd. Tijdens de demontage van de brug-

delen is de Griffebroeg volledig gestremd (zie tabel). De rest van de periode is slechts één rijbaan beschikbaar. Het verkeer dat richting het centrum rijdt, zal dan een andere route moeten kiezen. De werkzaamheden geven beperkte hinder voor de omwonenden. Zij kunnen enige geluids- en overlast ondervinden van heen en weer rijdend bouwverkeer.

VOLLEDIGE STREAMMING GRIFFEBRUG
ZONDAG 3 JULI VAN 06.00 TOT 19.00 UUR
ZONDAG 7 AUGUSTUS VAN 06.00 TOT MAANDAG 8 AUGUSTUS 06.00 UUR
ZONDAG 11 SEPTEMBER VAN 06.00 TOT 19.00 UUR

DATA ONDER VOORBEHOUD.
CHECK WWW.GRONINGENBEREIKBAAR.NL.

DE GRIFFEBRUG OVER HET OUDE WINSCHOTERDIEP WORDT GERENOVEERD. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

Asfaltonderhoud 5 augustus tot 6 augustus

Ring Groningen (Noord - Oost)

1 Verbindingslus van de Noordelijke Ringweg naar de Oostelijke Ringweg (is afgesloten)

2 Westelijke oprit van de Groningerweg naar de Oostelijke Ringweg (is afgesloten)

Asfaltonderhoud 6 augustus tot 8 augustus

Ring Groningen (Noord)

1 Afrit van de Eemshavenweg naar de Oostelijke Ringweg (is afgesloten)

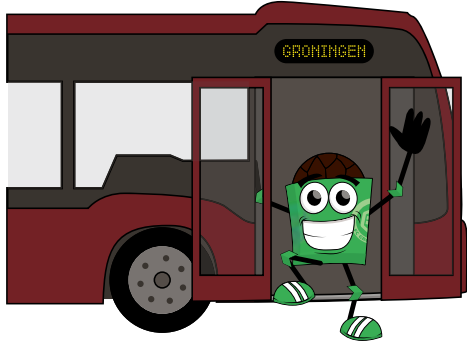
2 Afrit van de Oostelijke Ringweg naar de Groningerweg (is afgesloten)

3 Afrit van de Oostelijke Ringweg naar de Eemshavenweg (is afgesloten)

VERDWIJNEN POSTNL-GEBOUW MAAKT KORTERE BUSONDERDOORGANG MOGELIJK

ONDER DE SPOREN BIJ HET HOOFDSTATION VAN GRONINGEN KOMT DE KORTE VARIANT VAN DE BUSONDERDOORGANG. DAT IS MOGELIJK OMDAT HET GEBOUW VAN POSTNL OP TERMIJN VERDWIJNT. MET DE OMWONENDEN VAN DE RIVIERENBUURT WORDT BEKEKEN HOE HET PLAN HET BESTE KAN AANSLUITEN OP DE BUURT.

Het project Groningen Spoorzone voorziet in een busonderdoorgang onder het Hoofdstation door. Hiervoor waren twee varianten in beeld. Gekozen is nu voor de variant waarin de onderdoorgang meer haaks onder de sporen doorgaat (zie de kaart). Het gebouw van PostNL moet hiervoor verdwijnen.

LANGE BUSHALTE

"Het voordeel van deze oplossing is dat achter het Hoofdstation een gestrekt busstation kan komen", zegt Elise Koning namens Groningen Spoorzone. "Zie het als een lange halte, waar meerdere bussen achter elkaar kunnen stoppen. In de toekomst kunnen alle reizigers direct vanuit het Hoofdstation het busstation betreden. Niemand hoeft de route van de bussen te doorkruisen. Dat is goed voor de veilig-

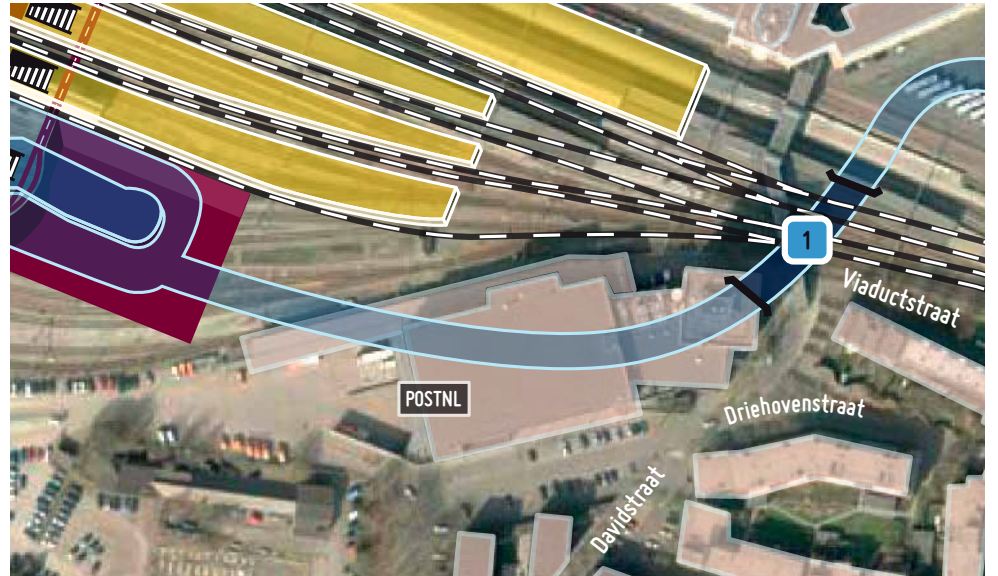
heid." In de plannen voor het Hoofdstation zijn vooralsnog zes bushaltes opgenomen.

BESTEMMINGSPLAN

Voor het Hoofdstation is een nieuw bestemmingsplan opgesteld dat ook de korte busonderdoorgang mogelijk maakt. Tot woensdag 27 juli 2016 ligt het ontwerp-bestemmingsplan ter inzage. Hierin is ook rekening gehouden met een mogelijke verplaatsing van het hele busstation naar de zuidzijde. Of dat ook echt gaat gebeuren, is nog niet duidelijk. Naar verwachting doet de gemeenteraad hierover later dit jaar een uitspraak. De verwachting is dat het bestemmingsplan in het najaar definitief wordt. Dan begint ook het maken van plannen voor de zuidzijde van het Hoofdstation.

OMWONENDEN

Groningen Spoorzone betreft omwonenden bij de planvorming. "We gaan onder andere kijken hoe we bomen en groen kunnen inpassen. Ook is het streven om het huidige aantal parkeerplaatsen te behouden. De geluidseffecten van de busonderdoorgang worden zo veel mogelijk beperkt, onder meer door geluidsabsorberende wandplaten." De planning is dat in 2018 wordt begonnen met de bouw van de busonderdoorgang en de stationsvoorzieningen aan de zuidkant van het station. Op 1 juni van dat jaar moet ook het PostNL-gebouw leeg zijn. Tot die tijd wordt het pand, genaamd The Big Building, bevolkt door startende bedrijven. "In 2021 moet het gehele project zijn afgerond", aldus Koning.

DE GEPLANEDE BUSONDERDOORGANG BIJ HET HOOFDSTATION. HET GEBOUW VAN POSTNL MOET HIERVOOR VERDWIJNEN. ILLUSTRATIE: GRONINGEN SPOORZONE.

MEGAPROJECT GRONINGEN SPOORZONE MOET IN 2021 KLAAR ZIJN

HET TREINVERKEER ROND GRONINGEN IS DE LAATSTE JAREN STERK TOEGENOMEN. TEGENWOORDIG REIZEN ELKE DAG ZO'N 33.000 MENSEN PER TREIN VAN EN NAAR GRONINGEN. DAT AANTAL STIJGT NAAR ONGEVEER 44.000 IN 2030. OM HET GROEIENDE AANTAL REIZIGERS TE KUNNEN BLIJVEN VERVOEREN, IS HET PROJECT GRONINGEN SPOORZONE OPGEZET. DIT OMVANGRIJKE PROJECT MOET IN 2021 ZIJN AFGEROND. OM DIE PLANNING TE KUNNEN HALEN, START BINNENKORT DE AANBESTEDING.

Het project is opgedeeld in twee grote contracten. Het ene grote contract omvat de werkzaamheden op het Hoofdstation; het andere omvat de werkzaamheden aan het spoor. Daarnaast is er een voorbereidend grondcontract voor de aanleg van het nieuwe opstel terrein 'De Vork' in Haren. Volgens Suzanne Hinne van ProRail is een aanbesteding in onderdelen het snelst en meest efficiënt. "Bij beide grote aanbestedingen wordt vooral naar de kwaliteit gekeken. Deze aanbestedingen moeten in 2016 en 2017 worden gestart. Nu leggen we de laatste hand aan de plannen. Ook zijn er nog archeologische graafwerkzaamheden."

GRONINGEN SPOORZONE

Het project Groningen Spoorzone bestaat onder meer uit forse aanpassingen aan sporen en perrons. Treinen kunnen straks via het Hoofdstation doorrijden, bijvoorbeeld van Veendam naar Groningen Noord. Onder het station komt een voetgangerstunnel zodat alle sporen goed te bereiken zijn. Ook komt er een busonderdoorgang onder de sporen door. Een nieuwe fietstunnel verbindt het Stadsbalkon met een nieuwe ondergrondse fietsenstalling aan de zuidkant van het Hoofdstation. Station Groningen Europapark krijgt een vierde spoor en een extra perron. Het opstel terrein voor treinen wordt verplaatst naar 'De Vork' in de gemeente Haren. Het project is een samenwerking van Gemeente Groningen, Provincie Groningen, het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, ProRail en NS.

ZO KAN DE ZUIDENTREE VAN HET HOOFDSTATION VAN GRONINGEN ER IN 2020 UIT ZIEN. RECHTS DE FIETSTUNNEL EN IN HET MIDDE DE TOEGANG TOT DE REIZIGERSTUNNEL ONDER DE SPOREN DOOR. IMPRESSIE: GRONINGEN SPOORZONE.

VERLEGGEN KABELS EN LEIDINGEN OMGEVING JULIANAPLEIN EN VRIJHEIDSPLEIN IN VOLLE GANG

IN DE OMGEVING VAN HET JULIANAPLEIN EN HET VRIJHEIDSPLEIN IN DE STAD GRONINGEN WORDT SINDS EIND MEI HARD GEWERKT AAN HET VERLEGGEN VAN KABELS EN LEIDINGEN. DIT IS NODIG ALS VOORBEREIDING OP DE OMBOUW VAN DE ZUIDELIJKE RINGWEG, DIE IN 2017 START. HET DOORGAANDE VERKEER OP DE RINGWEGEN ONDERVINDT GEEN HINDER VAN DE WERKZAAMHEDEN AAN DE KABELS EN LEIDINGEN.

Langs de zuidelijke ringweg liggen enorm veel kabels en leidingen in de grond. Bijvoorbeeld voor water, gas, elektriciteit, telefonie, televisie, internet en riolering. Dat ze op deze plek liggen, is geen toeval. Kabels en leidingen mogen niet onder gebouwen worden aangelegd. Ze moeten altijd bereikbaar zijn, zodat ze bij een storing kunnen worden benaderd. Daarom liggen kabels en leidingen vaak langs wegen en viaducten.

OMBOUW

In 2017 begint de ombouw van de zuidelijke ringweg. De weg blijft weliswaar ongeveer op de huidige plek liggen, maar wordt op veel plekken breder. Dit betekent dat veel kabels en leidingen in de omgeving van de zuidelijke ringweg moeten worden verlegd. Vaak worden ze dan ook direct vervangen. Het verleggen van al die kabels en leidingen in de buurt van de zuidelijke ringweg is een omvangrijke en complexe operatie, die enkele jaren duurt. In 2015 zijn de eerste verleggingen al uitgevoerd, onder andere

in de Grunobuurt en bij het Stadspark. In 2016 zijn er vooral verleggingen rond het Julianaplein en het Vrijheidsplein. Daarna zijn er nog verleggingen nodig in het gebied ten oosten van de Hereweg.

HINDER EN VERKEERSMAATREGELEN

De werkzaamheden brengen overlast met zich mee voor omwonenden. Hoe groot de hinder is, hangt vooral af van de gebruikte technieken. Af en toe moet een deel van de straat worden opengebroken. Alle huizen blijven dan bereikbaar. Het verkeer wordt zo nodig omgeleid. Sommige nieuwe kabels en leidingen moeten onder de ringweg door. Dit gebeurt met een 'gestuurde boring'. Deze techniek geeft veel minder overlast, omdat de straat niet open hoeft. De omwonenden van het Julianaplein en het Vrijheidsplein hebben in april een nieuwsbrief gekregen met een toelichting en een globale planning. De aannemer stuurt de omwonenden een brief met praktische informatie voordat hij daadwerkelijk aan de slag gaat.

MEER WETEN?

Op de website www.aanpakringzuid.nl vindt u meer informatie over het verleggen van kabels en leidingen. Daar staat ook veel meer over de plannen voor de ombouw van de zuidelijke ringweg, inclusief interviews met betrokkenen. Wilt u op de hoogte blijven van het laatste nieuws, dan kunt u zich op de website ook aanmelden voor de digitale nieuwsbrief. Of volg Aanpak Ring Zuid op Twitter of Instagram.

  @aanpakringzuid

WERKZAAMHEDEN IN DE BUURT VAN HET VRIJHEIDSPLEIN. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

WAAROM REIZIGERS KIEZEN VOOR DE P+R

GRONINGEN IS LANG NIET DE ENIGE STAD MET PARK AND RIDE-TERREINEN AAN DE RAND VAN DE STAD. HIER KUNNEN REIZIGERS OVERSTAPPEN VAN HET ENE OP HET ANDERE VERVOERMIDDEL, BIJVOORBEELD VAN DE AUTO OP DE BUS OF OP DE FIETS. IN GRONINGEN FUNCTIONEREN DEZE P+R'S OPMERKELIJK GOED. ZOWEL FORENZEN ALS DAGJESMENSEN WETEN DE P+R'S TE VINDEN. WAT IS HET GEHEIM? VIJF VERKLARINGEN.

1. LAGE KOSTEN

Parkeren op een P+R-terrein in Groningen is gratis. Wie verder reist met de bus, kan met de OV-chipkaart inchecken of een Euro-kaartje aanschaffen (2 euro voor een enkele reis). Voor 6 euro koop je een retourtje voor maximaal vijf personen. Dit is goedkoper dan parkeren in het centrum.

2. SNEL NAAR DE BINNENSTAD

De Q-linkbus rijdt vanaf het P+R-terrein razendsnel naar de binnenstad, het station of het UMCG. Als er een file staat, mag de bus daar langs rijden.

3. REGELMATIG EEN BUS

Vanaf de P+R-terreinen rijden veel bussen naar het centrum. Lang wachten is er niet bij.

PARKEREN EN DIRECT MET DE BUS NAAR HET CENTRUM VAN GRONINGEN: BEZOEKERS UIT DE RICHTING HOOGEZAND DOEN DAT BIJ DE P+R BIJ SPORTCENTRUM KARDINGE AAN DE OOSTELIJKE RINGWEG. FOTO: GEMEENTE GRONINGEN.

4. VANUIT ALLE WINDSTREKEN

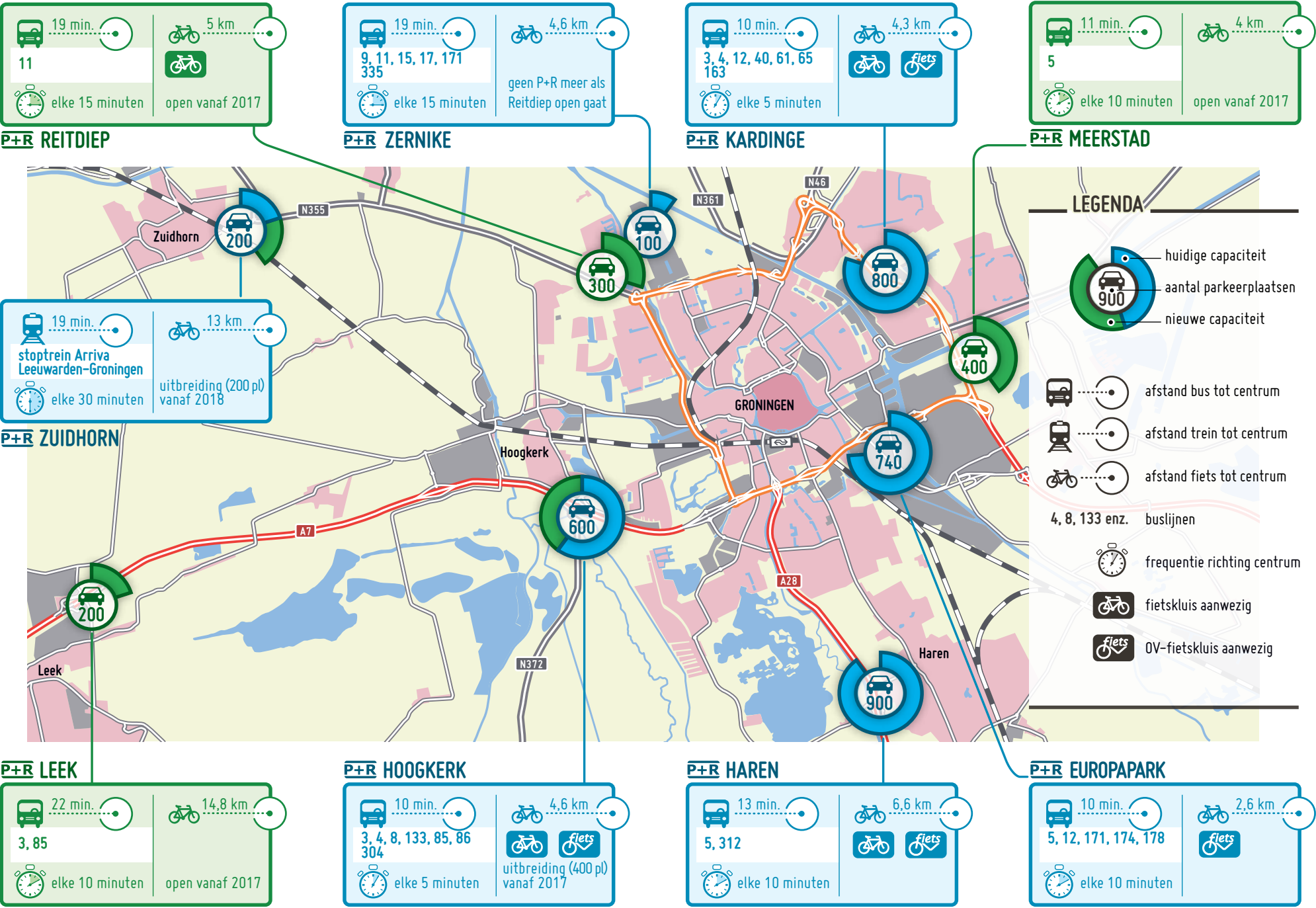
Vanuit welke richting je ook naar de stad Groningen gaat, er is altijd een P+R-terrein in de buurt.

5. DUIDELIJKE INFORMATIE

De P+R-terreinen zijn niet te missen. Wie de stad nadert via een van de grote uitvalswegen, komt in de buurt van het

P+R-terrein langs een digitaal informatiepaneel. Hierop staat te lezen of er nog parkeerplekken zijn en hoe laat de eerstvolgende bus vertrekt.

DE P+R-TERREINEN IN EN OM DE STAD GRONINGEN

BUSSEN SNEL NAAR DE STAD VIA TIJDELIJKE BRUG BIJ PATERSWOLDSEWEG

DE TIJDELIJKE BRUG VOOR BUSSEN BIJ DE PATERSWOLDSEWEG IN DE STAD GRONINGEN. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

HET BUSVERKEER DAT VANAF HET P+R-TERREIN IN HOOGKERK NAAR HET CENTRUM VAN GRONINGEN MOET, RIJDT SINDS 1 MEI VIA EEN TIJDELIJKE BRUG OVER DE PATERSWOLDSEWEG. DAT IS NODIG OM EEN ONDERDOORGANG TE MAKEN ONDER HET SPOOR DOOR VOOR HET AUTOVERKEER OP DE PATERSWOLDSEWEG. DANKZIJ DE TIJDELIJKE BRUG HEBBEN DE BUSSEN EEN KORTERE EN SNELLERE ROUTE VAN EN NAAR HET HOOFDSTATION.

De bussen hoeven nu niet meer vanaf de busbaan langs de Koeriersterweg naar rechts af te slaan om via de Paterswoldseweg en de Parkweg het Emmaviaduct op te draaien. "Nu rijden de bussen in één keer rechtdoor via een nieuwe tafelbrug over het Hoornsediep richting het Emmaviaduct. Vooral in de spits scheelt dat aanmerkelijk, want de bussen komen minder verkeerslichten tegen", zegt projectleider Theo Zaal namens de gemeente Groningen.

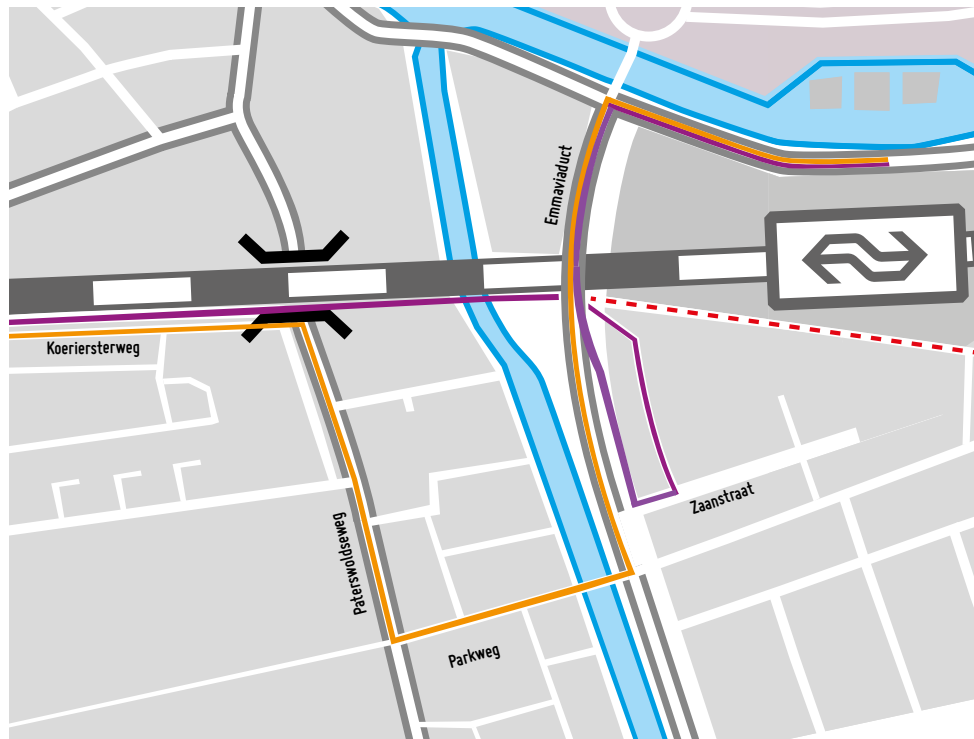
De brug is tijdelijk. "Het is de bedoeling dat in de zomer van 2018 wordt begonnen met de bouw van de onderdoorgang. Die

bak wordt als het ware onder het spoor door geschoven. De nieuwe busbaan loopt daarna ook parallel aan het spoor, over de onderdoorgang", zegt Zaal.

De nieuwe brug zorgt wel voor klachten in de wijk. Zo hebben omwonenden last van geluidsoverlast en trillingen. "We weten dat deze tijdelijke maatregel voor overlast zorgt. We gaan extra metingen uitvoeren en als het nodig is, dan kijken we wat we aan de geluidsoverlast en de trillingen kunnen doen", aldus Zaal.

EXTRA SNELTREIN

De werkzaamheden zijn onderdeel van het project Extra Sneltrain Groningen Leeuwarden (ESGL). Op dit moment wordt gewerkt aan een ontwerp-tracébesluit. Er volgen nog verschillende inspraakmomenten. "We moeten ook nog kijken hoe de planning van de aannemer eruit gaat zien, maar eind 2019 moeten de werkzaamheden klaar zijn. Ergens tussen zomer 2018 en eind 2019 zal de tijdelijke brug worden afgevoerd", aldus Zaal.

DANKZIJ DE TIJDELIJKE BRUG HOEVEN DE BUSSEN VANAF DE BUSBAAN NIET MEER VIA DE PATERSWOLDSEWEG EN DE PARKWEG NAAR HET EMMAVIADUCT (DE ORANJE LIJN). ZE RIJDEN NU LANGS HET SPOOR, ONDER HET EMMAVIADUCT DOOR EN MET EEN LUS HET EMMAVIADUCT OP (DE PAARSE LIJN). IN DE TOEKOMST KAN DE BUS DIRECT NAAR DE ZUIDKANT VAN HET TREINSTATION (DE STIPPELIJN).

ONDERDOORGANG BIJ EEMSGOLAAN VERBETERT BUSVERBINDING TUSSEN LEEK EN STAD

DE BUSVERBINDING TUSSEN DE STAD EN LEEK WORDT VERBETERD. DAARVOOR WORDT BIJ DE EEMSGOLAAN IN DE STAD EEN ONDERDOORGANG AANGELEGD. DEZE MOET IN NOVEMBER KLAAR ZIJN. GOED NIEUWS VOOR OMWONENDEN EN VOOR IEDEREEN DIE REGELMATIG VANUIT LEEK NAAR DE STAD GRONINGEN REIST.

De nieuwe onderdoorgang bij de Eemsgolaan op bedrijventerrein Kranenburg heeft twee belangrijke voordelen. Ten eerste wordt de verkeerssituatie bij de Eemsgolaan veiliger. In het verleden zijn er meerdere ongelukken gebeurd. Dankzij de onderdoorgang hoeven fietsers en auto's de bussen straks niet meer te kruisen, want de bussen rijden over de Eemsgolaan heen. Vooral voor fietsers wordt de

nieuwe situatie er veiliger op. Daarnaast verkleint de onderdoorgang de kans op vertragingen voor zowel bussen als auto's. De bus wordt hier minder afhankelijk van ander verkeer. De aanleg van de onderdoorgang is een gezamenlijk project van de provincie en gemeente Groningen.

ROTONDES

Er zitten meer maatregelen in het vat om de busverbinding naar Leek aantrekkelijker te maken. Bij P+R Hoogkerk worden de rotondes aangepast, zodat de bus sneller van P+R Hoogkerk naar Leek kan rijden. Op de snelweg A7 komt bij Leek speciaal voor de bus een nieuwe afrit. Ook deze maatregelen maken de kans op vertragingen kleiner.

DE GRONINGSE WATERWEGEN AL E

DE ZUIDERHAVEN IN CIRCA 1935 (RHC GRONINGER ARCHIEVEN 1986-6603).

GRONINGEN LIGT ALS EEN SPIN IN EEN WEB VAN WATERWEGEN. AL EEUWENLANG SPEELT HET WATER IN EN OM DE STAD EEN BELANGRIJKE ROL. IN DE STAD HEEFT DE BEROEPSVAART TEGENWOORDIG GROTENDEELS PLAATSGEMAAKT VOOR DE PLEZIERSVAART. DE BRUGWACHTERS ZULLEN VOOR DE VAARRECREANTEN DEZE ZOMER ONGETWIJFELD WEER OVERUREN MAKEN.

Door: Beno Hofman

De Groningse 'watergeschiedenis' begint met een paar oerstromen aan weerszijden van de Hondsrug: de A en de Hunze. Meerdere malen verleggen zij hun bedding en ten noorden van Groningen vloeien ze samen. De A wordt onderdeel van de verdedigingswerken rond de stad, die bestaan uit een wal en een gracht. De toenmalige vesting is nog herkenbaar in de huidige 'diepenring'.

Het Reit- en Hoornsediëp ontstaan door kanalisatie van de A. Het Hoen- en Damsterdiëp hebben hun oorsprong in afwateringsproblemen. Als in de veertiende eeuw de benedenloop van de A dichtslibt, wordt een oplossing gezocht naar het westen en ontstaat het Hoendiëp. En in het oosten ontstaan problemen doordat de Hunze omstreeks 1400 naar de stad wordt 'verlegd' als Winschoter-, Schuiten- en Boterdiëp. Doordat de afwatering via de smal geworden Hunze stagneert, wordt als oplossing het Damsterdiëp gegraven.

VESTINGWERKEN

Als in de negentiende eeuw het scheepvaartverkeer op gang komt, zijn de zeventiende-eeuwse vestingwerken een hinderlijk obstakel. In 1856 besluiten Provinciale Staten alle in de stad samenkomende kanalen met elkaar te verbinden. Hiervoor worden de zogeheten 'beren' in de grachten opgeruimd. Dit zijn muren die naar

boven toe spits toelopen en die het binnenvaren van boten verhinderen. Ook wordt besloten tot de aanleg van het Eemskanaal, dat in 1876 gereed komt. En bij Zoutkamp komen sluizen, waardoor eb en vloed niet meer tot in de stad merkbaar zijn. De Grote en de Kleine Spilsluizen kunnen hierna worden opgeruimd.

Als gevolg van het gereedkomen van het Verbindingskanaal, worden Katten- en Zuiderdiëp gedempt. In 1883 wordt het eerste stukje Damsterdiëp dichtgegooid. Met het oog op de stadsuitbreiding, wordt aan de westkant de vestinggracht gedempt. Een ander deel van deze gracht blijft behouden als Noorderplantsoen. Aan de oostkant wordt de vestinggracht juist verruimd om dienst te kunnen doen als 'verbindingskanaal' tussen het Damster- en het Boterdiëp.

Door de enorme toename van het aantal schepen op het Hoendiëp en in de Westerhavensluis, besluiten gemeente en provincie een gemeenschappelijk plan te maken om het bochtige tracé van de Westerhaven te mijden. Vanwege de eendrachtige samenwerking, besluit de gemeenteraad de nieuwe verbinding op 7 september 1909 te dopen als het 'Eendrachtskanaal'.

GORECHTKANAAL

Ook is er een plan voor een verbinding tussen het Winschoter- en het Boterdiëp:

het Gorechtkanaal. Nog voor het eerste stuk met aftakking naar de gasfabriek klaar is, ligt er in 1923 een nieuw plan. Het Gorechtkanaal kan doorgetrokken worden naar het Winschoterdiëp, maar er is ook een alternatief in de vorm van een nieuw kanaal op grotere afstand van de stad. Hoewel hoofdingenieur Kooper van Provinciale Waterstaat voorkeur heeft voor het eerste, besluit de politiek tot het laatste.

In 1929 gaan de gravers aan de slag. Tussen 1934 en '36 wordt de Oostersluis gebouwd. In 1937 is het kanaal klaar en wordt het naar twee vroegere commissarissen van de koningin Van Starkenborghkanaal genoemd. Ondertussen wordt er ook gegraven aan een tweede stuk Oosterhamrikkanaal. Dit is voor de gasfabriek van levensbelang doordat het Gorechtkanaal met het gereedkomen van het Van Starkenborghkanaal op enkele plaatsen wordt gedempt.

DEMPINGEN

Er wordt meer gedempt. Zo wordt de voormalige vestinggracht aan de noord-oostkant in 1926 dichtgegooid, waardoor het Academisch Ziekenhuis uitbreidingsmogelijkheid krijgt. Eerder – in 1912-1913 – is het Binnen Boterdiëp al gedempt. In 1931 wordt een dam gelegd tussen het Hoendiëp en de Westerhaven. In 1938 gaat een volgend stukje Boterdiëp dicht. Het laatste gedeelte Boterdiëp volgt in 1953, gelijktij-

EUWENLANG GEZICHTSBEPALEND

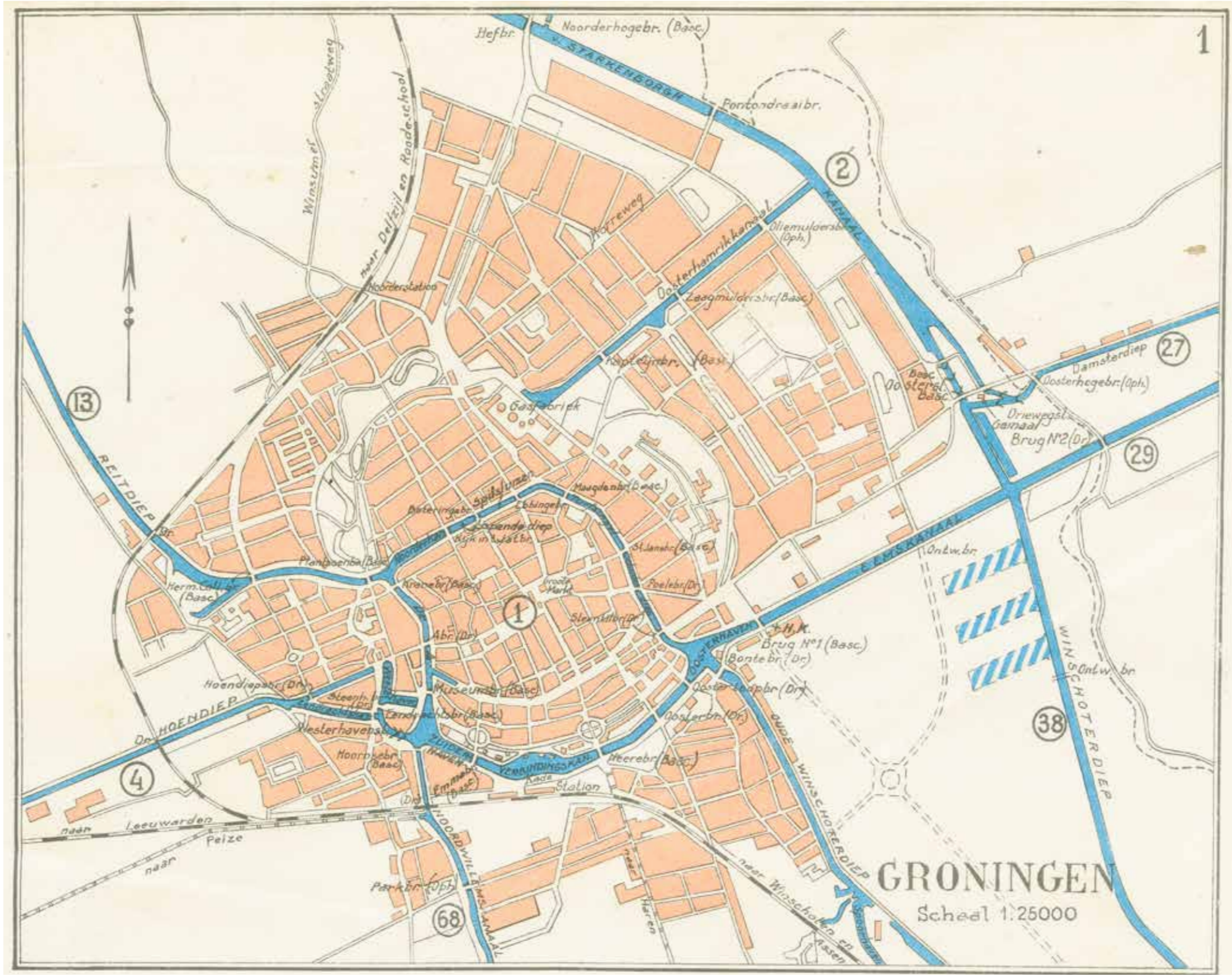
dig met de demping van een volgend deel Damsterdiep. Een stukje Hoendiep wordt direct na de bevrijding dichtgegooid met puin van verwoeste panden in de binnenstad. Ingrijpender is de demping van de Westerhaven, waartoe de gemeenteraad in oktober 1960 besluit. In 1962 wordt de haven met zand gevuld, maar pas in '64 is er voldoende stevigheid voor riolering en bestrating. Het volgende jaar wordt nog een stuk Hoendiep gedempt. Alle dempingen hangen samen met de afnemende betekenis van de binnenscheepvaart en de toename van wegverkeer.

GROTE VAARROUTES

Daar staat tegenover dat de grote vaarroutes juist worden verbeterd. Zo wordt in april 1952 het Nieuwe Winschoterdiep in gebruik genomen. En de laatste decennia worden het Van Starckenborghkanaal en het Eemskanaal verbreed en verdiept. Over eerstgenoemd kanaal komt in 1986 een hoge brug met vrije busbaan. En in 1995 krijgt de Korrewegbrug (sinds 2005 de Gerrit Krolbrug) gezelschap van twee hoge fietsbruggen. Inmiddels zijn veel bruggen alweer aan vervanging toe om meer doorvaarhoogte te creëren.

HET BOTERDIEP IN 1877 MET ZOGEHETEN 'BEREN' IN DE VESTINGGRACHT (FOTO FR. J. VON KOLKOW; RHC GRONINGER ARCHIEVEN 1785-13589.JPG).

KAART VAN DE GRONINGER VAARWEGEN UIT CIRCA 1950 (RHC GRONINGER ARCHIEVEN NL-GNGRA_1536_7057).

NIEUWE BUSROUTES DOOR DE GRONINGER BINNENSTAD

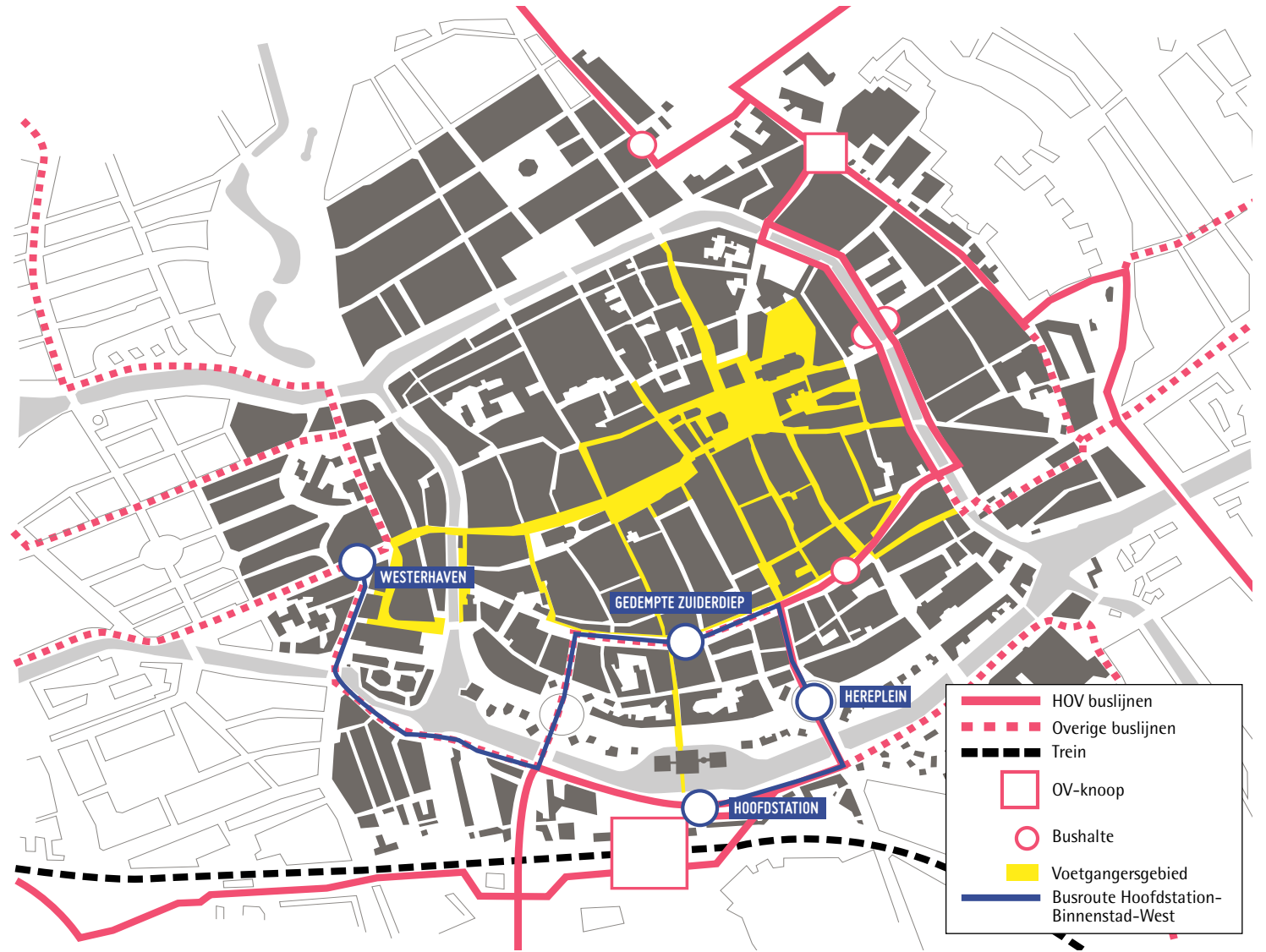

DE BUSHALTES AAN HET GEDEMPTE ZUIDERDIEP BLIJVEN BESTAAN. VANAF HIER WANDEL JE ZO DE HERESTRAAT IN. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

ONDER DE NOEMER 'BINNENSTAD 050 – RUIMTE VOOR JOU' GEEFT DE GEMEENTE GRONINGEN DE KOMENDE JAREN EEN IMPULS AAN DE BINNENSTAD. EEN MIX AAN MAATREGELEN MOET ZORGEN VOOR EEN BINNENSTAD DIE AANTREKKELIJK, TOEGANKELIJK, VEILIG EN BEREIKBAAR IS. VOETGANGERS EN FIETSERS KRIJGEN FORS MEER RUIMTE. DE BUSSEN GAAN DAAROM OP EEN ANDERE MANIER DOOR DE BINNENSTAD RIJDEN. ER GAAN OP TERMIJN GEEN BUSSEN MEER NAAR DE GROTE MARKT, MAAR DE BINNENSTAD BLIJFT GOED PER BUS TE BEREIKEN.

De nieuwe busroutes lopen aan de westkant van de binnenstad via de Westerhaven en de Eeldersingel. Aan de oostkant van de binnenstad gaan de bussen via de Diepenring. De haltes aan het A-kerkhof verdwijnen. In plaats daarvan komt er op de kop van de Westerhaven/A-weg een nieuwe centrumhalte West.

Als straks de bussen de nieuwe routes rijden, kunnen reizigers met een kleine elektrische bus of een mini-taxi alsnog naar de Grote Markt worden gebracht. Met beide vervoersmiddelen kunnen kinderwagens, rollators of opklapbare rolstoelen mee, aldus de gemeente. Het gaat om een proef voor twee jaar. Daarna besluit de gemeente welke van deze twee vervoersmiddelen ook vanaf andere haltes in de binnenstad naar de Grote Markt gaan rijden.

ZO RIJDEN DE BUSSEN VANAF 2017 VAN HOOFDSTATION GRONINGEN NAAR DE WESTKANT VAN DE BINNENSTAD (BLAUWE LIJN). DE ROUTE IS: HOOFDSTATION-HEREPLEIN-GEDEMPTE ZUIDERDIEP-EMMAPLEIN-STATIONSWEG-EELDERSINGEL-WESTERHAVEN. OOK DE BUSSEN DE ANDERE KANT OP RIJDEN DEZE ROUTE.

BUSSEN IN GRONINGEN EN DRENTHE STEEDS SCHONER EN ZUINIGER

QBUZZ GAAT DE KOMENDE JAREN IN GRONINGEN EN DRENTHE MET SCHONERE EN ZUINIGERE BUSSEN RIJDEN. OOK ZULLEN ER ELEKTRISCHE BUSSEN OP DE WEG KOMEN. HET STREVEN IS DAT UITERLIJK IN HET JAAR 2025 ALLE NIEUW GEKOCHTE BUSSEN VOOR HET OPENBAAR VERVOER IN NEDERLAND GEEN SCHADELIJKE UITSTOOT MEER HEBBEN ('ZERO EMISSION').

De eerste stap in het terugbrengen van de schadelijke uitstoot is het vervangen van 45 streekbussen (uit 2009) door een nieuwe generatie bussen. Deze bussen rijden nog wel op diesel, maar zijn aanmerkelijk zuiniger. De zuinigere bussen gaan vanaf eind dit jaar rijden. Ook voor de nieuwe Q-linklijn 6 worden 15 van deze nieuwe generatie bussen ingezet. Deze bussen, met airco en wifi, rijden vanuit Delfzijl, via Appingedam en Ten Boer naar het UMCG en P+R Haren.

ELEKTRISCH

Echt een stap vooruit richting 'zero emission' zijn de elektrische bussen waarmee Qbuzz gaat experimenteren. Vanaf eind dit jaar komen er twee elektrische bussen met een grote batterij die 's nachts wordt opgeladen. Een van deze twee bussen zal als stadsbus gaan rijden, vooral in de spits. De andere komt op de nieuwe lijn tussen vliegveld Groningen Airport Eelde en de Groninger binnenstad.

De bus van de toekomst is volgens deskundigen de waterstofbus. Dit is een elektrische bus waarbij de energie niet uit een batterij komt, maar uit een brandstofcel. Qbuzz wil twee waterstofbussen vanaf april 2017 in de dienstregeling opnemen. Voorlopig zijn zulke bussen nog erg duur. Naar verwachting worden deze de komende jaren goedkoper, zodat ze op grotere schaal kunnen worden ingezet.

GRONINGEN FIETST

SPECIAAL KATERN OVER FIETSEN IN EN OM DE STAD GRONINGEN — JULI 2016

WETHOUDER PAUL DE ROOK OP DE GROTE MARKT IN GRONINGEN. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

ONDERZOEK NAAR UNIEKE ONDERGRONDSE FIETSENSTALLING HERESTRAAT

WETHOUDER PAUL DE ROOK: GRONINGEN MOET NÓG AANTREKKELIJKER WORDEN VOOR FIETSERS

GRONINGEN BEHOORT TOT DE MEEST FIETSVRIENDELIJKE STEDEN TER WERELD. TIEN-TALLEN JAREN VAN INVESTERINGEN IN DE FIETSFRASTRUCTUUR HEBBEN ERVOOR GEZORGD DAT BUITENLANDSE BEZOEKERS ZICH HIER VERBAZEN OVER DE GROTE ROL VAN DE FIETS IN HET VERKEER. MAAR VOLGENS DE GRONINGSE WETHOUDER VOOR VERKEER EN VERVOER PAUL DE ROOK (D66) MOET GRONINGEN NOG FLINK INVESTEREN OM OOK DE KOMENDE JAREN BIJ DE BESTE FIETSTEDEN TER WERELD TE BLIJVEN HOREN.

"Groningen was ook dit jaar weer genomineerd voor de titel 'Fietsstad van het Jaar'. We doen het dus goed, al is Nijmegen er dit jaar dan met de winst vandoor gegaan. Onze nominatie hadden we mede te danken aan onze ambities, een investeringsprogramma ter waarde van 85 miljoen euro tot 2018. In die plannen zitten echt onderdelen die uniek zijn in de wereld", vertelt de wethouder.

Volgens Paul de Rook is het om uiteenlopende redenen pure noodzaak om het fietsen in Groningen nog aantrekkelijker te maken. "Sinds de invoering van het Verkeerscirculatieplan (1977) kunnen auto's niet makkelijk in de binnenstad komen. De fiets is sneller. Fietsen is flexibel, goedkoop en gezond. Hoe meer mensen er op de fiets komen, hoe minder de openbare ruimte in beslag wordt genomen door auto's. Dat geeft ruimte voor bomen en bredere trottoirs, en er is minder uitstoot." Maar het succes van de fiets heeft ook een keerzijde: "We willen ook voetgangers ruimte geven

in Groningen. Maar in sommige straten, zoals de Brugstraat, staan wel erg veel geparkeerde fietsen. We kunnen daar niet nog meer fietsenrekken neerzetten, dus we moeten andere oplossingen bedenken."

UNIEKE FIETSENKELDER HERESTRAAT

Om meer parkeerplekken voor fietsen te scheppen in de binnenstad, denkt de gemeente Groningen ook aan originele oplossingen. "We doen nu onderzoek naar de haalbaarheid van een innovatieve fietsenkelder in de Herestraat. Boven de grond zie je een soort liftje. Als je hier je fiets in zet, wordt hij automatisch onder de grond geparkeerd. Je krijgt een code waarmee je je fiets weer terug kunt vragen. Dat zou een kostbare oplossing kunnen worden, maar wel heel mooi", denkt de wethouder.

WOON-WERKVERKEER

Maar ook denkt de Gemeente Groningen samen met werkgevers nog meer mensen uit de auto te kunnen lokken. Bijvoorbeeld door aantrekkelijke regelingen voor de

e-bike. En door de actie 'rij2op5', waarbij werknemers minimaal twee van de vijf werkdagen op de fiets naar het werk gaan.

OVER VIJF JAAR?

Wat is de ambitie van Groningen voor de middellange termijn, zeg vijf jaar? "Ik hoop dat het fietsverkeer in en naar de stad dan verder is gegroeid. Tegelijk hoop ik dat we er dan in zijn geslaagd dat deze groei niet ten koste is gegaan van de leefbaarheid. We willen in gesprek gaan met wijken over te nemen maatregelen. Zo kwamen inwoners van de Professorenbuurt bij de Korreweg met een voorstel om in de wijk auto's te delen. Dat is een heel mooi voorbeeld van hoe de bevolking en de gemeente samen initiatieven kunnen nemen. Zo zorgen we er samen voor dat we vrijkomende ruimte in de stad krijgen die we vervolgens kunnen gebruiken voor het vergroten van de leefbaarheid."

OP DE FIETS NAAR

OOK VOOR SCHOLIEREN ZIJN DE BREDE FIETSPADEN VAN EN NAAR DE STAD AANTREKKELIJK, ZELFS ALS HET HARD WAAIT. FOTO: PROVINCIE GRONINGEN.

ELKE DAG GAAN ER VANUIT DE REGIO ZO'N 15.000 MENSEN OP DE FIETS NAAR HUN WERK IN DE STAD GRONINGEN. IN DE ZOMER ZIJN HET ER WAT MEER, IN DE WINTER WAT MINDER. DE PROVINCIE WIL HET FIETSGEBRUIK ONDER FORENZEN STIMULEREN, ONDER ANDERE DOOR HET AANLEGGEN VAN AANTREKKELIJKE FIETSRoutes ZONDER OBSTAKELS.

De komende jaren gaat de provincie Groningen fors investeren in de fiets. Zo wil de provincie bijdragen aan het bereikbaar houden van de stad Groningen. Bovendien is fietsen gezond, minder vervuilend dan gemotoriseerd verkeer en ook duurzaam.

FIETSRoutes PLUS

Voor mensen die buiten de stad wonen, maar in de stad werken, moet de fiets een goed alternatief zijn. Daarvoor is de provincie al enige tijd bezig met het aan-

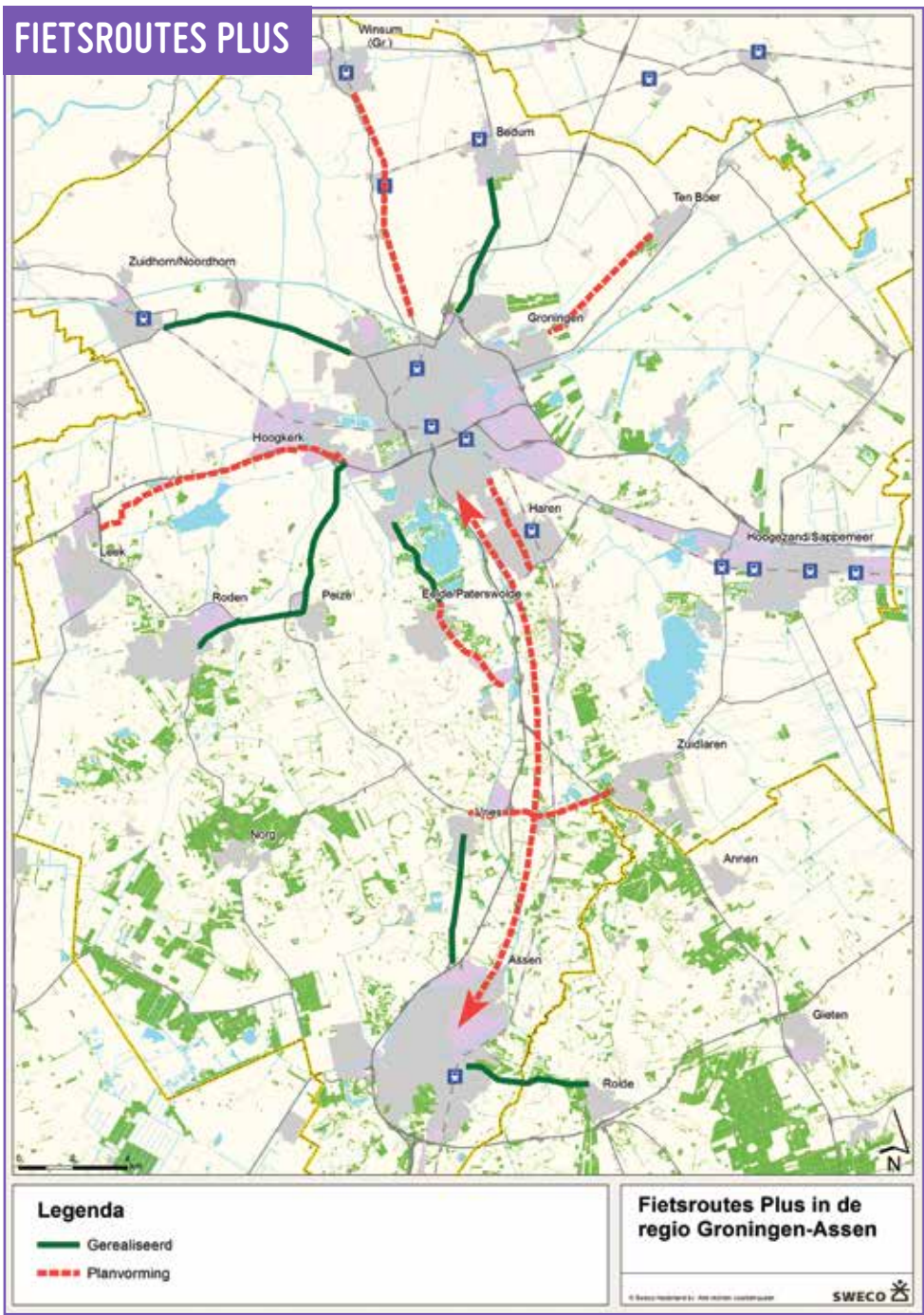
leggen van Fietsroutes Plus. Dit zijn brede, comfortabele fietspaden tussen de stad en enkele belangrijke dorpen daaromheen. Op dit moment zijn er drie klaar: de routes van en naar Bedum, Zuidhorn en Eelde/Paterswolde. De komende jaren komen er vijf bij: Ten Boer (planning: in 2017/2018 klaar), Haren (2017), Winsum (2018/2019), Leek (2018/2019) en Assen (circa 2020). De eerste gebruikers zijn enthousiast. Bij een onderzoek gaven fietsers vanuit Zuidhorn de Fietsroute Plus als 'rapportcijfer' een 8.

MEERDERE VERVOERMIDDELEN

Daarnaast zet de provincie in op het reizen met meerdere vervoermiddelen. Bijvoorbeeld eerst met de auto en het laatste stuk op de fiets. Op de P+R-terreinen rond de stad komen dan ook steeds meer voorzieningen om dit te stimuleren, zoals fietsenstallingen en -kluizen en OV-fietsverhuur. De provincie investeert hierin mee.

DE STAD

NAAR GRONINGEN VANUIT...	AANTAL FIETSERS PER WERKDAG
ZUIDHORN	1.200
WINSUM	1.000
TEN BOER	1.800
LEEK	700
HAREN	5.500*

* ALLEEN VIA ROUTE HELPERZOOM/KERKLAAN

FIETSRoutes PLUS GRONINGEN-WINSUM

Planning: klaar in 2018/2019

Fietsers vanuit Winsum naar de stad moeten nu gebruik maken van de smalle fietspaden langs de provinciale weg. De provincie wil een fietspad aanleggen dat grotendeels het spoor volgt en aansluit op de Walfridusbrug, de spoorbrug over het Van Starkenborghkanaal. Het nieuwe fietspad gaat vrijwel niet meer door de dorpen. Fietsers hebben nauwelijks nog oponthoud.

HET SMALLE FIETSPAD TUSSEN GRONINGEN EN WINSUM LANGS DE PROVINCIALE WEG. FOTO: PROVINCIE GRONINGEN.

FIETSRoutes PLUS GRONINGEN-LEEK

Planning: klaar in 2018/2019

Wat de exacte route wordt van de Fietsroute Plus naar Leek, is nog niet bekend. Het idee van een fietsroute ten zuiden van het Leekstermeer, door natuurgebied De Onlanden, is van tafel. Het fietspad komt waarschijnlijk ten noorden van het Leekstermeer en volgt dan grotendeels de A7. Net als bij de andere routes is de provincie hierover in gesprek met omwonenden, fietsers en andere belanghebbenden. Binnenkort neemt de provincie hierover een besluit.

FIETSRoutes PLUS GRONINGEN-HAREN

Planning: klaar in 2017

In Haren gaat de fietsroute dwars door de dorpskern. Er komen hier 'fietsstraten' waarop ook auto's welkom zijn. Op het grondgebied van de gemeente Groningen komt een fietspad langs de Helperzoom. De gemeente is hierover in overleg met de omwonenden. De fietsroute moet in 2017 klaar zijn, zodat daarna de aanleg van de Helperzoomtunnel van start kan gaan.

PARK & BIKE: DE LAATSTE KILOMETERS OP DE FIETS

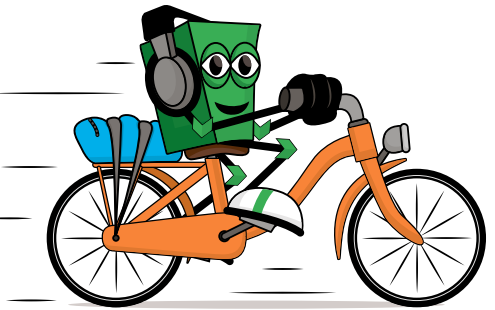

WERKNEMERS PARKEREN HUN AUTO OP P+R HOOGKERK EN GAAN FIETSEND NAAR HET WERK. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

MET DE AUTO RICHTING DE STAD OM TE WERKEN, MAAR DAN HET LAATSTE STUKJE OP DE FIETS. DAT STIMULEERT GRONINGEN BEREIKBAAR OP P+R HOOGKERK MET PARK & BIKE. HET BEDRIJFSLEVEN IS ENTHOUSIAST.

De Park & Bike op P+R Hoogkerk is in maart 2016 geopend. Deze afgesloten fietsenstallingen worden gehuurd door bedrijven. Hun medewerkers kunnen de auto op de P+R stallen en daarna voor het laatste stukje op hun eigen fiets stappen. Zo ontlopen ze de files en krijgen ze een gezonde portie dagelijkse beweging. Ook voor de werkgever biedt dit voordelen. Het bedrijf heeft minder parkeerplekken nodig bij het eigen pand. Er is meer parkeerruimte beschikbaar voor bijvoorbeeld klanten.

Samen met bedrijven en de gemeente Groningen bekijkt Groningen Bereikbaar of ook op andere plekken een Park & Bike kan komen. Tot nu toe stappen de forenzen die op een P+R parkeren, vooral in de bus. Met het aanbieden van de fietsenstallingen wil Groningen Bereikbaar hen meer keuze geven. Dit draagt bij aan het terugdringen van het autoverkeer in de stad.

RIJ2OP5: TWEE DAGEN PER WEEK UIT DE AUTO EN OP DE FIETS

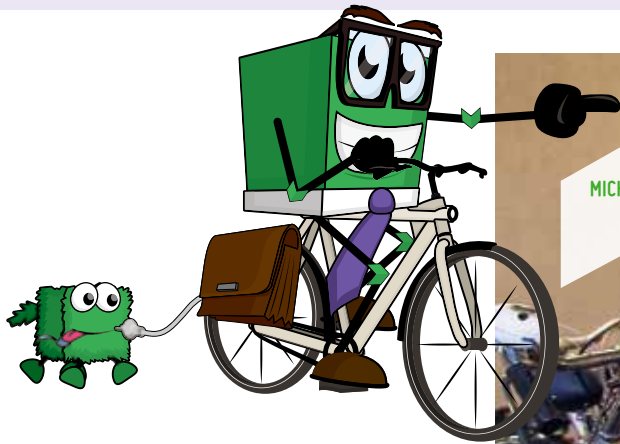
SINDS MAART 2016 LOOPT IN GRONINGEN DE FIETSCAMPAGNE RIJ2OP5. AUTOMOBILISTEN WORDEN UITGEDAAGD OM MINSTENS TWEE VAN HUN VIJF WERKDAGEN OP DE (ELEKTRISCHE) FIETS NAAR HUN WERK TE REIZEN IN PLAATS VAN MET DE AUTO. DE DEELNEMENDE BEDRIJVEN STELLEN E-BIKES BESCHIKBAAR AAN HUN WERKNEMERS, DIE ZO DE KANS KRIJGEN DE VOORDELEN VAN EEN ELEKTRISCHE FIETS ZELF TE ERVAREN.

"In 2015 hebben we vooral ingezet op het vergoeden van de aanschaf van een e-bike", vertelt Michael Myles van Groningen Bereikbaar. "We willen nu vooral het gebruik gaan faciliteren en stimuleren. Hiervoor werken we samen met de landelijke fietscampagne rij2op5. Wij financieren de campagne, met als voorwaarde dat de deelnemende bedrijven één of meerdere e-bikes aan medewerkers beschikbaar stellen."

In de eerste zes maanden van rij2op5 kan elke werknemer twee weken lang een e-bike uitproberen. Na die periode worden de fietsen ingezet als deelfietsen binnen de bedrijven. "We zijn sinds maart bezig en wat opvalt is dat mensen die de fiets twee weken meekrijgen, er al snel meer gebruik van maken dan enkel op de twee 'verplichte' dagen."

KORTINGSACTIES

Groningen Bereikbaar heeft een aantal fietsenzaken in de regio bereid gevonden de fietscampagnes te ondersteunen. Zij bieden verschillende (kortings)acties die de aanschaf van een e-bike aantrekkelijker maken. Daarnaast stelt een van de winkels twee 'speed pedelecs' beschikbaar. Deze sportieve e-bikes kunnen een snelheid van 45 kilometer per uur bereiken en zijn door deelnemers van rij2op5 te reserveren.

MICHEL POSTEMA
MENZIS

"DE E-BIKE CONCURREERT AL ECHT MET DE AUTO"

Menzis-medewerker Michiel Postema heeft in het kader van rij2op5 twee weken een e-bike tot zijn beschikking gehad. "Positief is dat de e-bike echt al concurreert met de auto wat betreft de snelheid waarmee je op je werk bent. Als er straks een begin wordt gemaakt met de werkzaamheden aan de zuidelijke ringweg, zal die winst nog wel wat groter worden." Die snelheid heeft volgens Postema ook een keerzijde. "Omdat ik vaak mijn kinderen onderweg oppik, ga ik meestal met de auto. De fiets pakte ik vooral als ik even lekker m'n hoofd leeg wilde maken. Met de e-bike zit dat er toch niet echt in, zo merkte ik. Je moet constant opletten, want nog niet iedereen is erop bedacht dat elektrische fietsen met een behoorlijke snelheid langskomen."

MICHEL POSTEMA MOCHT TWEE WEKEN EEN E-BIKE PROBEREN. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

ARJAN STUIVER
RIJKSUNIVERSITEIT
GRONINGEN

"OP DE SPEED PEDELEC DOE IK ER MAAR EEN HALFUURTJE OVER"

Arjan Stuiver, onderzoeker bij de Rijksuniversiteit Groningen, maakte voor rij2op5 twee weken lang gebruik van een 'speed pedelec'. Dat is een snelle, sportieve elektrische fiets met een topsnelheid van wel 45 kilometer per uur. Het beviel hem uitstekend. "Ik woon op zo'n 17 kilometer van mijn werk. Dat is best een eind om elke keer op een gewone fiets te overbruggen, dus meestal pakte ik de auto of de motor. Maar op de speed pedelec doe je er maar een half uurtje over. Dus dan wordt fietsen ineens een stuk aantrekkelijker." Een dergelijke fiets is volgens Stuiver dan ook voornamelijk geschikt voor forenzen die wat verder van hun werk wonen. "Op de lange rechte fietspaden die je in de buitengebieden veel hebt, kun je de snelheid van een speed pedelec goed benutten. Daarnaast ben je goedkoper uit dan wanneer je met de auto gaat. Toegegeven: een speed pedelec is behoorlijk aan de prijs, maar bereken maar eens hoeveel benzine je kwijt bent als je altijd met de auto gaat."

ARJAN STUIVER RIJDT IN 30 MINUTEN NAAR ZIJN HUIS 17 KM VERDEROP. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

SAMEN VOORRANG BEPALEN BIJ 'ALLE RICHTINGEN GROEN'

WIE HEEFT ER VOORRANG BIJ VERKEERS-
LICHTEN ALS ALLE FIETTERS TEGELIJK
GROEN KRIJGEN? ALS JE DEZE VRAAG OP-
WERPT OP EEN VERJAARDAGSFESTJE, KUN
JE EEN LANGE DISCUSSIE VERWACHTEN.
IEDEREEN HEEFT WEL EEN MENING, MAAR
NIEMAND WEET HET ZEKER. DE GEMEENTE
GRONINGEN IS EEN CAMPAGNE GESTART OM
FIETTERS MEER DUIDELIJKHEID TE GEVEN.
DE BOODSCHAP: SAMEN LOSSEN WE HET OP.

'Alle richtingen groen' is niet nieuw. Al in 1989 kregen de eerste kruispunten in de stad deze bijzondere regel. Normaal krijgen fietsers en auto's uit dezelfde richting tegelijk groen licht. Bij alle richtingen groen staan alle auto's stil en mogen de fietsers vanuit alle richtingen tegelijk oversteken.

Tegenwoordig geldt de regel op maar liefst 28 kruispunten in de stad Groningen. Ook enkele andere steden, zoals Enschede en Deventer, kennen 'alle richtingen groen', maar dan op een veel kleinere schaal. 'Alle richtingen groen' heeft enkele belangrijke voordelen. Er kunnen veel fietsers tegelijkertijd door het groene licht. Daarnaast is het erg veilig, want alle auto's moeten wachten. Het voorkomt bijvoorbeeld ongelukken met fietsers in de 'dode hoek' van afslaand autoverkeer. Ook kunnen fietsers in één keer schuin oversteken. Linksafslaanende fietsers hoeven dus niet twee keer over te steken en twee keer te wachten.

ALLE FIETTERS KRIJGEN TEGELIJK GROEN LICHT OP 28 KRUISPUNTEN IN DE STAD, ZOALS HIER BIJ DE OOSTERBRUG. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

VOORRANG

Wel is er de nodige onduidelijkheid over wie er voorrang heeft. Dat komt omdat het geen landelijke verkeersregel is. Het goede antwoord is dan ook dat niemand voor-

rang heeft bij 'alle richtingen groen'. Het is de bedoeling dat de fietsers goed opletten en het samen oplossen. Dat gebeurt meestal ook. In de praktijk zijn er nauwelijks aanrijdingen tussen fietsers onderling.

De gemeente is een campagne gestart om fietsers meer duidelijkheid te geven. De boodschap is helder. Zoek als fietser bij het oversteken oogcontact met de andere fietsers en bepaal samen wie er eerst mag.

GEMEENTE VERLEIDT FIETTERS OP JUISTE PLEK TE PARKEREN

HER EN DER GESTALDE FIETSEN IN DE BINNEN-
STAD VAN GRONINGEN KUNNEN EEN OBSTAKEL
ZIJN, BIJVOORBEELD VOOR HULPDIENTEN. DE
GEMEENTE GOOIT HAAR CHARMES IN DE STRIJD.

In een compacte stad als Groningen is de fiets het ideale vervoersmiddel. Voor fietsers zijn er op diverse plekken parkeerplekken en gratis fietsstallingen. Maar veel fietsers zetten hun tweewieler het liefst daar neer waar ze moeten zijn. Zo langza-

merhand wordt dat een probleem. De stad slibt dicht met geparkeerde fietsen. Dat kan hinderlijk en soms zelfs gevaarlijk zijn. De fietsen belemmeren bijvoorbeeld de doorgang voor voetgangers en voor hulpdiensten. Boetes uitdelen past niet bij de manier waarop de gemeente met fietsers wil omgaan. Liever verleidt de gemeente de fietsers om vanzelf het goede gedrag te vertonen.

Een goed voorbeeld hiervan zijn de rode lopers die tien jaar geleden in de binnenstad van Groningen werden geïntroduceerd. Deze rode matten worden voor winkels gelegd om het fietsparkeren op deze plekken te ontmoedigen. Dat werkt. Fietsers zetten hun fiets ergens anders neer, zodat de matten vrij blijven voor de voetgangers.

FIETSSTEWARDS

Sinds de opening van Primark op de Westerhaven eind mei probeert de gemeente het ook op een andere manier. Fietsstewards spreken hier bezoekers aan met het verzoek hun fiets in de fietsvakken te plaatsen in plaats van vlak voor de winkel. Dat blijkt goed te werken. De ondernemers zijn enthousiast. Zij vinden dat het plein nog nooit zo netjes is geweest. Ondernemers op andere plekken hebben intussen ook om fietsstewards gevraagd om het fietsparkeren in goede banen te leiden.

FIETSSTEWARD EDESEL ADAMUS WIJST OP DE WESTERHAVEN EEN BEZOEKSTER DE PLEK WAAR ZE HAAR FIETS MAG PARKEREN. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

"SOMS MOET IK WEL EVEN TOT TIEN TELLEN"

"Goedemorgen mevrouw, u kunt uw fiets daar neerzetten", wijst Edsel Adamus. Hij is een van de vier fietsstewards bij de Westerhaven. De stewards spreken fietsers aan die hun tweewieler willen neerzetten op een plek die vrij moet blijven voor hulpdiensten. Er zijn ook grote gele borden waarop staat dat fietsparkeren hier niet is toegestaan, maar daar trekken veel mensen zich weinig van aan. "Mijn taak is ervoor zorgen dat hier geen fietsen en scooters komen te staan. Ik spreek de mensen vriendelijk aan. Meestal werkt dat. Al zijn er ook mensen die zich afvragen waar ik me mee bemoei. Soms moet ik wel even tot tien tellen. Ik kan ze geen boete geven. Dat zou ik ook niet willen, want dat leidt alleen maar tot agressie. Veel mensen hebben begrip voor ons verzoek. En we bedanken de mensen ook die hun fiets netjes parkeren."

BUITENLANDSE STUDENTEN OVER DE FIETS

“HET BLIJKT VOORAL EEN GEORGANISEERDE CHAOS”

Nikolai Klitzing (25) en Jeff Harris (24) komen allebei uit Berlijn en studeren psychologie in Groningen. Tussen de colleges door genieten ze even van het zonnetje op de trappen van het Academiegebouw. “Ongelofelijk hoeveel fietsers je hier ziet”, vindt Nikolai. “Het is soms echt oppassen geblazen! “De eerste keer dat je al die fietsers ziet, denk je: ‘wát een chaos’”, vult Jeff hem aan. “Maar uiteindelijk went het wel en blijkt het vooral een georganiseerde chaos te zijn.” Of ze zelf ook veel fietsen? “Als je in Groningen komt studeren, ga je eerst op zoek naar een kamer. En meteen daarna op zoek naar een fiets”, lacht Nikolai. Ook Jeff pakt altijd de fiets als hij ergens heen moet. In Berlijn is dat wel anders. “Daar ga je met de auto of het openbaar vervoer. Fietsen deed ik alleen om bijvoorbeeld naar het meer te gaan.”

“IN INDIA FIETSEN VOORAL DE ARME MENSEN”

Pre-doctoraal geschiedenisstudent Manish Kumarm (28) uit India heeft zelf geen fiets. “Ik woon midden in de binnenstad, dus ik heb geen fiets nodig. De universiteit, het station, de winkels: alles zit op loopafstand van mijn huis.” In Leiden, waar Manish eerder een jaar studeerde, had hij wel een fiets. Als het gaat om fietsen, kunnen de verschillen tussen zijn thuisland India en Nederland bijna niet groter zijn, vertelt hij.

“Hier in Nederland fietst iedereen: jong en oud, arm of rijk. In India zijn het vooral de arme mensen die fietsen. Het is in India ook eigenlijk te warm om op de fiets te stappen en ook de afstanden zijn langer. Als het 40 graden is, is het geen doen om 10 kilometer te fietsen om naar je werk of de winkel te gaan. Daarom heeft bijna iedereen die het kan betalen, een auto of een motor.”

“HET LIJKT WEL ALSOF IEDEREEN HIER FIETST”

Anna Elisa Stümpel (26) komt uit Hannover en studeert archeologie aan de Rijksuniversiteit. Ze is er inmiddels aan gewend, maar toen ze nog maar net in Groningen woonde, verbaasde ze zich over al die fietsers in de stad. “Het zijn er zó veel. En het lijkt wel alsof iedereen hier fietst. Niet alleen studenten, maar ook oudere mensen en ouders met jonge kinderen.” Anna Elisa houdt van de Nederlandse fietscultuur, zegt ze. “Veel grote straten hebben een eigen fietspad. Fietsen is daarom de snelste en meest comfortabele manier om je te verplaatsen.” Of ze zelf ook een fiets heeft? “Nee, die is een paar dagen geleden gestolen. Heel verdrietig: die fiets is nog van mijn oma geweest. Ze had hem gekregen toen ze net zo oud was als ik nu.” Zo zonder fiets, vindt ze maar niks. “Binnenkort kun je bij de gemeente weer tweedehands fietsen kopen. Ik denk dat ik dat maar ga doen.”

KORT NIEUWS

40% KORTING VOOR UITGESLAPEN BUSREIZIGERS

WIE NA 9 UUR MET DE BUS REIST, KAN 40 PROCENT KORTING KRIJGEN. FOTO: OV-BUREAU GRONINGEN DRENTHE.

WIE NIET PER SE 'S OCHTENDS VROEG HOEFT TE REIZEN MET DE BUS, KAN NU EENVOUDIG KORTING KRIJGEN. QBUZZ BIEDT EEN 40/4-KORTINGSABONNEMENT AAN WAARBIJ DE BUSREIZIGER ELKE KEER AUTOMATISCH 40 PROCENT KORTING ONTVANGT ALS HIJ NA 9 UUR INSTAPT. HET 40/4-KORTINGSABONNEMENT KOST VIER EURO PER MAAND. QBUZZ HOOPT HIERMEE DE DRUKTE IN DE SPITS TE VERMINDEREN.

De ochtendspits bestaat niet alleen in het autoverkeer. Ook bussen zitten in de ochtend vaak erg vol. Vooral reizigers die

niet op het beginpunt instappen, kunnen hier last van hebben. Soms moeten ze staan. Dat maakt het openbaar vervoer minder aantrekkelijk. Qbuzz zet op sommige trajecten al extra bussen in of bussen met meer zitplaatsen. Maar dat helpt niet altijd.

VOORDELIGER

Met het 40/4-kortingsabonnement stimuleert Qbuzz het busreizen buiten de spits. Uitgeslapen busreizigers reizen voordeliger. Zo komt er in de spits meer

ruimte voor wie echt al zo vroeg op zijn plaats van bestemming moet zijn. Het 40/4-kortingsabonnement is geldig in alle bussen die in Groningen en Drenthe rijden

en werkt alleen in combinatie met een persoonlijke OV-chipkaart. Het abonnement is te koop in de webshop van Qbuzz: <https://webshop.qbuzz.nl>.

"EVEN WACHTEN MET INCHECKEN"

Roel Menke uit Gieten reist vier dagen per week vanuit zijn woonplaats Gieten naar het Zernikepark in Groningen. "Meestal met de bus. Een gewoon abonnement kan niet uit. Dit kortingsabonnement is voor mij voordeliger. Eens per maand laad ik het abonnement op op het Hoofdstation van Groningen. Daar kom ik toch langs. Ik moet altijd wel even opletten als ik lijn 305 neem op het OV-knooppunt bij Gieten. Die vertrekt om 09.01 uur. Als ik te vroeg incheck, moet ik het volle pond betalen."

NIEUW LOKET VERKEER & WERKZAAMHEDEN

WIE VRAGEN HEEFT OVER WERKZAAMHEDEN, VERKEERSPROJECTEN EN DE BEREIKBAARHEID IN EN OM GRONINGEN, KAN SINDS 16 JUNI CONTACT OPNEMEN MET HET NIEUWE LOKET VERKEER & WERKZAAMHEDEN. DIT IS EEN GEZAMENLIJK LOKET VAN GRONINGEN BEREIKBAAR, AANPAK RING ZUID, GRONINGEN SPOORZONE, DE GEMEENTE GRONINGEN EN DE PROVINCIE GRONINGEN.

Bij dit loket kunnen inwoners en bedrijven bijvoorbeeld terecht met vragen over omleidingen en grote projecten zoals de ombouw van de zuidelijke ringweg en de ingrepen bij het Hoofdstation. Ze hoeven niet eerst op zoek naar de organisatie die daarvoor verantwoordelijk is.

De dienstverlening van Loket Verkeer & Werkzaamheden is in handen van het Klant Contact Centrum van de gemeente Groningen. De medewerkers beantwoorden de vragen telefonisch en per mail. Als dat nodig is, schakelen ze door naar de betrokken organisaties. Het loket Verkeer & Werkzaamheden is tijdens kantooruren bereikbaar op (050) 367 89 89 en loketverkeer.werkzaamheden@groningen.nl.

HANZEHOGESCHOOL GRONINGEN SCHOONST REIZENDE BEDRIJF VAN NEDERLAND

DE HANZEHOGESCHOOL IS DOOR DE ORGANISATIE VAN HET 'LOW CAR DIET' UITGEROEPEN TOT HET 'SCHOONST REIZENDE BEDRIJF VAN NEDERLAND'. HET LOW CAR DIET IS EEN LANDELIJKE WEDSTRIJD WAARBIJ IN TOTAAL ZO'N 1200 MEDEWERKERS VAN 27 BEDRIJVEN EN ORGANISATIES EEN MAAND LANG ZO WEINIG MOGELIJK MET DE AUTO REISDEN. IN PLAATS DAARVAN MAAKTEN ZIJ VOOR HUN WOON-WERKVERKEER GEBRUIK VAN MILIEUVRIENDELIJKERE VERVOERSMIDDELEN.

Groningen was met 400 deelnemers bij 11 bedrijven en instellingen goed vertegenwoordigd bij de landelijke wedstrijd. Van hen bleken de 21 deelnemers van de Hanzehogeschool de schoonst reizende van alle deelnemende organisaties. Zij veroorzaakten per kilometer slechts 24 gram CO₂-uitstoot. Bouwbedrijf Strukton werd de algemene winnaar omdat het de grootste besparing realiseerde. De medewerkers van de Hanzehogeschool reisden tijdens het 'dieet' 58 procent schoner en bespaarden daarmee 278 kilo CO₂. In totaal hebben de deelnemende bedrijven in de spits 50 procent minder met de auto gereden, 17 ton minder CO₂ uitgestoten en 16 procent minder reiskosten gemaakt.

In Groningen werd het Low Car Diet ondersteund door Groningen Bereikbaar. Door zich te verbinden aan dit soort initiatieven wil de organisatie andere manieren van reizen stimuleren. Anders reizen en werken leidt tot minder drukte op de weg en een betere bereikbaarheid van Groningen tijdens grote projecten zoals de ombouw van de zuidelijke ringweg.

1 2013 - 2016**Bedumerweg**

Aansluiting op noordelijke ringweg is ongelijkvloers gemaakt. De verkeerslichten zijn weggehaald en het asfalt vervangen.

2 oktober 2013 - najaar 2015**Sontbrug en Sontwegtracé**

De nieuwe Sontbrug verbindt de binnenstad met Meerstad en industrieterrein Euvelgunne.

3 2013 - 2015**Noordzeebrug**

De Noordzeebrug over het Van Starckenborghkanaal is volledig vervangen.

4 2014 - medio 2015**Uitbreiding P+R Haren**

Wegens succes is het P+R-terrein bij Haren uitgebreid met ruim vijfhonderd plaatsen.

5 mei - september 2015**Herewegviaduct**

Het Herewegviaduct is opgeknapt in de zomer van 2015.

6 april - zomer 2015**Omgeving rotonde Laan Corpus den Hoorn**

Ter verbetering van de doorstroming rondom het Martiniziekenhuis zijn diverse maatregelen getroffen.

7 mei - december 2015**Boterdiep**

Vervangen riolering en reconstructie weg-verharding van het Boterdiep.

8 2013 - 2015**Fietsroute plus Groningen Bedum**

Tussen Groningen en Bedum is een Fietsroute Plus aangelegd. Dit is een extra breed en comfortabel fietspad.

9 zomer 2015**Rijksweg N360**

De kruispunten zijn aangepakt en er is een keerlus voor bussen aangelegd.

10 najaar 2015**Reitdiepplein - Ring Noord en West**

Voor een goede doorstroming op de ring is het knooppunt Reitdiepplein verbeterd.

11 2010 - 2015**Oostelijke ringweg**

Alle kruisingen zijn ongelijkvloers gemaakt en er zijn fietsecoducten aangelegd.

12 september - december 2015**Oostersingel**

De Oostersingel is heringericht om fietsverkeer en openbaar vervoer beter te faciliteren.

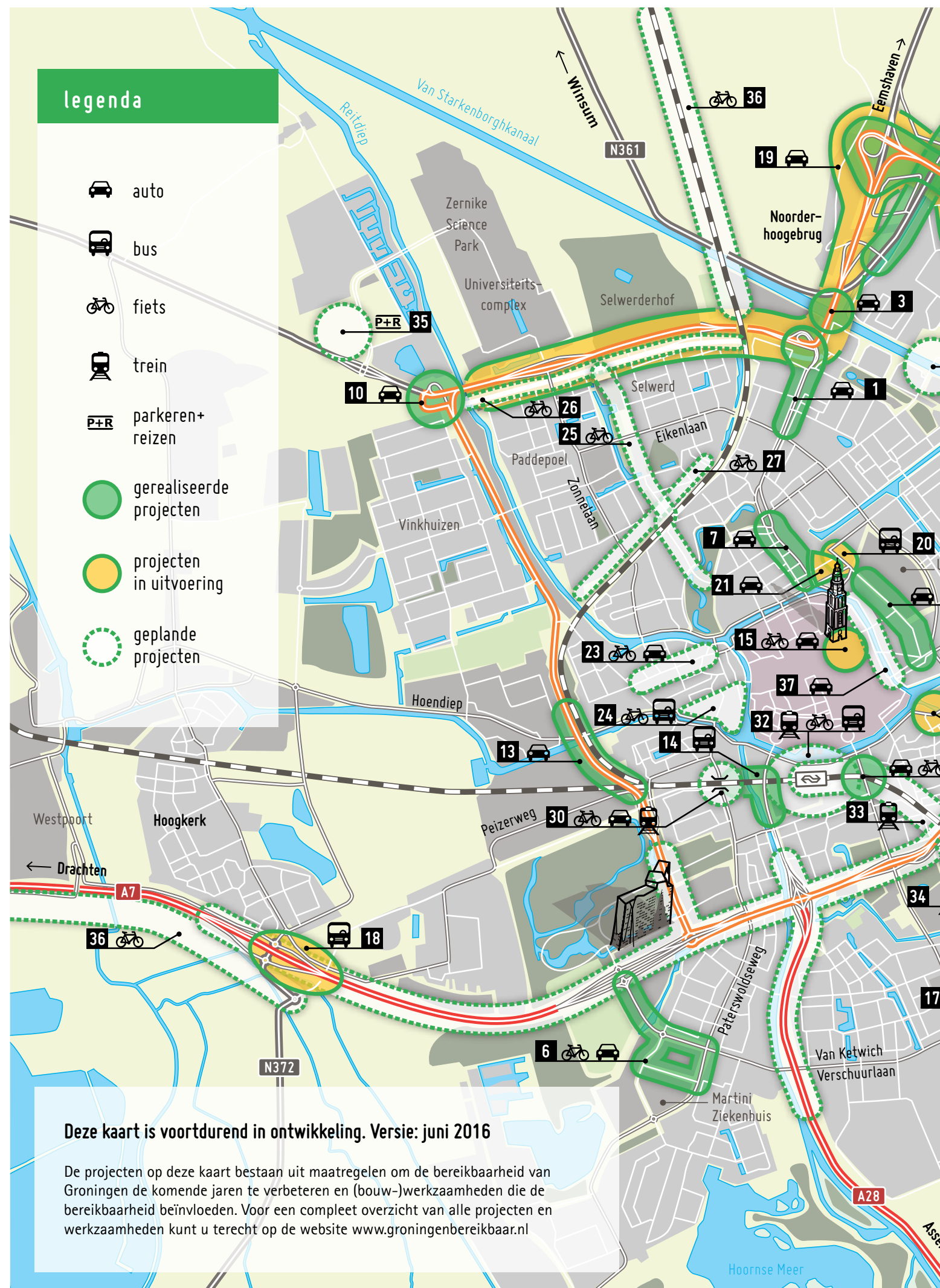
13 1e helft 2016**Westelijke ringweg**

Het asfalt van de westelijke ringweg is vernieuwd rondom het viaduct over de Peizerweg.

14 2015 - begin 2016**Hoogwaardige OV-as van P+R Hoogkerk naar station Groningen**

De busbaan op de Koeriersterweg is doorgetrokken tot aan het Emmaviaduct, parallel aan het spoor. Daarmee ontstaat een snelle

PROJECTENKAART: WERKZAAMHEDEN IN

busverbinding tussen P+R Hoogkerk en het Hoofdstation Groningen.

15 2011 - 2019**Bouwwerkzaamheden Forum en oostwand Grote Markt**

Aan de oostkant van de Grote Markt komt het Groninger Forum. Dit zorgt voor bouwverkeer. Er worden een overdekte fietsenstalling en een parkeergarage onder het gebouw aangelegd.

16 2015 - 2017**Kabels en leidingen Aanpak Ring Zuid**

Op diverse plaatsen langs het traject worden

kabels en leidingen verlegd ter voorbereiding op de ombouw van de zuidelijke ringweg.

17 mei - augustus 2016**Verkeersmaatregelen Helpman**

In het kader van de ombouw van de zuidelijke ringweg wordt de verkeerssituatie in Helpman/Coendersborg aangepast.

18 mei 2016 - november 2017**Aanpak rotonde Hoogkerk en kruising Eemsgolaan**

Ten behoeve van het openbaar vervoer tussen Leek en Groningen wordt de doorstroming verbeterd op de rotondes bij Hoogkerk.

19 zomer 2016**Oostelijke- en noordelijke ringweg**

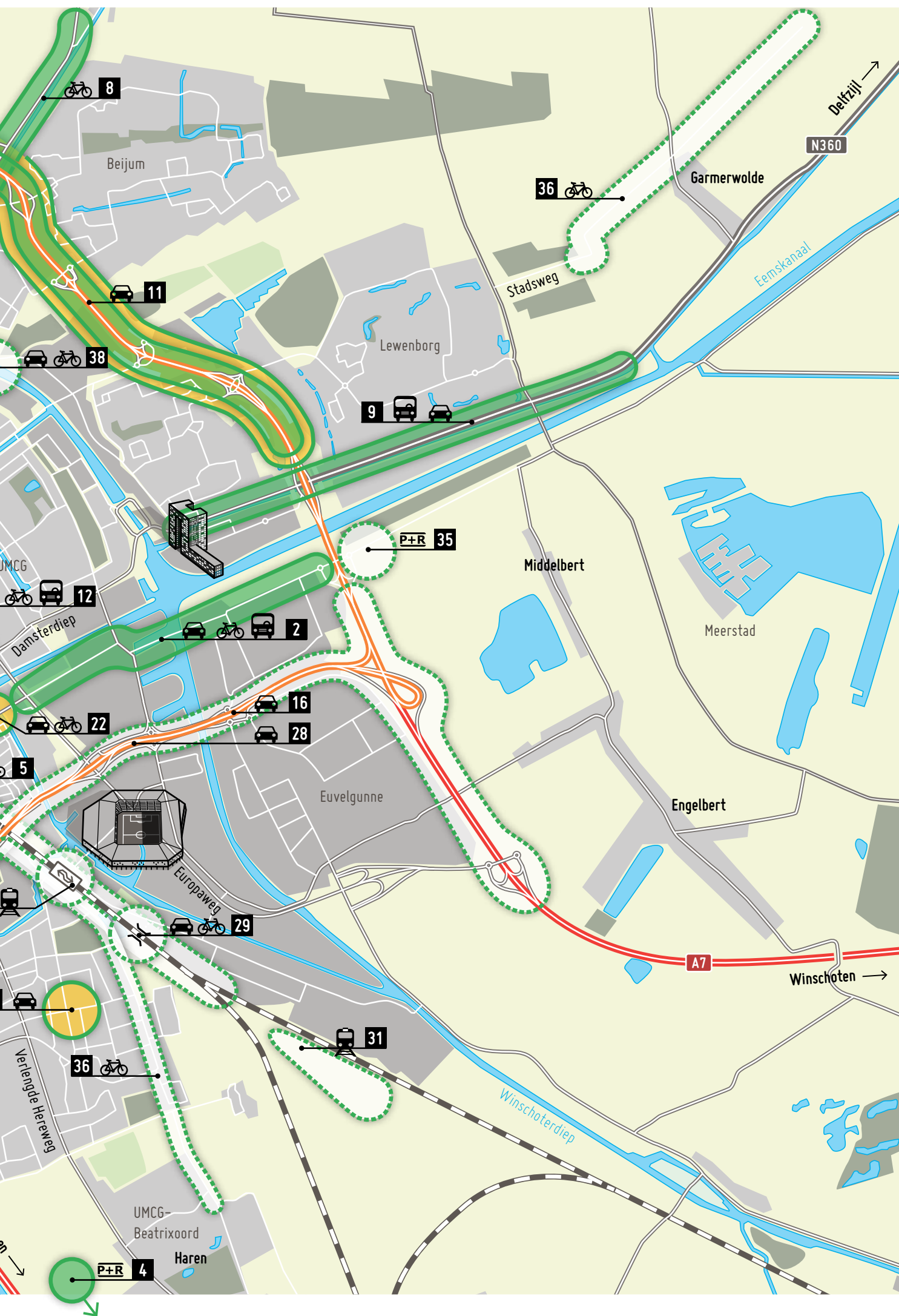
De noordelijke en oostelijke ringweg worden voorzien van een deklaag (asfalt) en langs de noordelijke ringweg komen nieuwe geluidsschermen. Daarnaast wordt de Plataanbrug geconserveerd.

20 2016 - medio 2017**UMCG-Noord/Bloemsingel**

Aan de Noordkant van het UMCG wordt een busknooppunt gerealiseerd.

EN ROND GRONINGEN

21 2016 – medio 2017

Bloemstraat en Kolendrft

Vervangen riolering en reconstructie wegverharding van de Bloemstraat en herinrichting Kolendrft.

22 zomer 2016

Griffebrug

Er wordt groot onderhoud verricht aan de Griffebrug.

23 tweede helft 2016

Kraneweg

De Kraneweg wordt gereconstrueerd.

24 2016 – 2017

Binnenstadsvisie westzijde

De herinrichting van de westzijde van de binnenstad maakt dit gebied veiliger en toegankelijker voor voetgangers en fietsers.

25 najaar 2016

Verbeteringen slimme fietsroute

De Slimme Route voor fietsers richting Zernike wordt aangepast en veiliger gemaakt.

26 2016 – 2017

Fietspad langs noordelijke ringweg

Door de aanleg van dit fietspad worden de Fietsroutes Plus vanuit Winsum en Zuidhorn verbonden met de stedelijke routes en de Zernike Campus.

27 2016 – 2017

Fietspad langs spoorlijn Groningen – Sauwerd

Mede door de aanleg van dit fietspad ontstaan er rechtstreekse fietsverbindingen tussen de dorpen ten noorden van Groningen en tussen de noordwestelijke stadswijken.

28 2017 – 2020/2021

Aanpak Ring Zuid

De zuidelijke ringweg gaat de komende jaren ingrijpend op de schop om de bereikbaarheid van stad en regio en de doorstroming op de weg te verbeteren.

29 2017 – 2018

Helperzoomtunnel

In het verlengde van de Helper Brink komt een tunnel die Helpman en het Europapark met elkaar verbindt.

30 2017 – 2019

Onderdoorgang Paterswoldseweg

Vanaf 2019 rijdt op het traject Groningen-Leeuwarden elk uur een extra sneltrein. Daarom wordt de spoorwegovergang bij de Paterswoldseweg vervangen door een onderdoorgang.

31 2016 – 2018

Aanleg opstelsterrein 'de Vork'

Het opstelsterrein voor treinen aan de zuidzijde van het Hoofdstation Groningen wordt verplaatst naar de Vork in de gemeente Haren.

32 2018 – 2021

Aanpak Hoofdstation

Het Hoofdstation Groningen krijgt meer sporen en perrons. Ook worden er nieuwe tunnels aangelegd voor voetgangers, fietsers en bussen en komt er een nieuwe ondergrondse fietsenstalling aan de zuidkant van de sporen.

33 2017 – 2018

Aanpassing sporen tussen Hoofdstation Groningen en opstelsterrein 'de Vork'

Er komt een vierde spoor tussen het nieuwe station Groningen Europapark en Hoofdstation Groningen. Dat is nodig omdat er in de toekomst meer treinen gaan rijden.

34 2017 – 2018

Extra zijperron Europapark

Station Europapark krijgt een extra zijperron.

35 2016 – 2017

Aanleg P+R-terreinen

Bij Reitdiep en Meerstad komen P+R-terreinen. De uitbreiding van het aantal P+R-terreinen verbetert de bereikbaarheid van de stad.

36 vanaf 2016

Fietsroutes plus

De plannen voor een aantal Fietsroutes Plus, extra brede en comfortabele fietspaden tussen stad en regio, worden momenteel uitgewerkt. Het gaat om routes van en naar Ten Boer (start op zijn vroegst 2016), Haren (vanaf 2016), Winsum (vanaf 2018) en Leek (vanaf 2018).

37 2016/2017

Schuitendiep en Turfsingel

In combinatie met groot onderhoud wordt onderzocht of de diepenring beter ingericht kan worden.

38 2018 – 2020

Gerrit Krolbrug

De oude Gerrit Krolbrug wordt vervangen door een nieuwe brug.

EVENEMENTENKALENDER GRONINGEN

IN HET GRONINGER MUSEUM IS TOT EN MET 23 OKTOBER DE EXPOSITIE 'NIEUWE WILDEN' TE ZIEN.

NOG T/M 23 OKTOBER: NIEUWE WILDEN IN GRONINGER MUSEUM

Onder de noemer 'Nieuwe Wilden' is in het Groninger Museum een expositie te zien die in het teken staat van het Duitse neo-expressionisme uit de jaren '80. Zoals de punk ooit de wereld van de popmuziek opschudde, zo deed het 'neo-expressionisme' dat in de wereld van de beeldende kunst. De internationale kunst werd in de jaren zestig en zeventig gedomineerd door abstracte en conceptuele tendensen, en bijna niemand had verwacht dat de figuratieve, expressionistische schilderkunst met zo'n grote kracht terug zou komen. Dat gebeurde wel, in meerdere landen tegelijk, en nergens op zo'n brede schaal als in (toenmalig West-) Duitsland.

WWW.GRONINGERMUSEUM.NL/NIEUWE-WILDEN

27 JULI T/M 6 AUGUSTUS: PETER DE GROTE FESTIVAL

Van 27 juli tot en met 6 augustus staat het grootste kamermuziekfestival van het Noorden op het programma: het Peter de Grote Festival. In de elf dagen dat het festival duurt, worden er zo'n 50 kamermuziekconcerten gegeven. De concerten vinden plaats op bijzondere locaties, variërend van een restaurant tot een eeuwenoude kerk en van het Universitair Medisch Centrum (UMCG) tot de Gasunie. WWW.PETERDEGROTEFESTIVAL.NL

18 T/M 28 AUGUSTUS: NOORDERZON

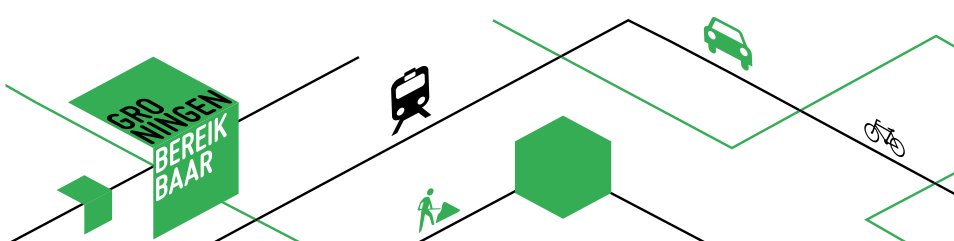
Het is een van de populairste festivals van het Noorden: Noorderzon. Het festival vindt dit jaar plaats van 18 tot en met 28 augustus in het Noorderplantsoen. Op het programma staat traditioneel veel theater, muziek, dans en film. Het zijn vooral veel internationale artiesten die jaarlijks speciaal voor Noorderzon naar Groningen afreizen. Er vinden bijna doorlopend voorstellingen plaats, maar ook zonder een voorstelling te bezoeken, is het tijdens Noorderzon goed toeven in het Noorderplantsoen. Zowel nationaal als internationaal staat het festival bekend om z'n goede sfeer, gezellige terrassen en heerlijke eettentjes. Niet voor niets trekt het festival jaarlijks zo'n 135.000 bezoekers uit Groningen, de rest van het land en de rest van de wereld. WWW.NOORDERZON.NL

27-28 AUGUSTUS: GRONINGENS ONTZET

Het Groningens Ontzet, in de Groningse volksmond ook wel 'Bommen Berend' genoemd, wordt dit jaar niet op 28 augustus, maar een dag eerder, op zaterdag 27 augustus, gevierd. De Grote Markt krijgt voor het eerst sinds jaren weer een centrale plek in de activiteiten. Het feest barst daar vrijdagavond al los met een muziekprogramma. Zaterdag is de paardenkeuring op de Grote Markt, en daarna is de markt het decor van een kinderfeest en muziek. De Westerhaven staat in het teken van sport en spel. Zaterdag wordt afgesloten met een vuurwerkshow. Op zondag 28 augustus verzorgt het NNO een concert op de Grote Markt en op de Vismarkt vindt het Mega Blubber Power Festival plaats. WWW.FEESTINSTAD.NL

Voor een uitgebreid overzicht van de evenementen kijkt u op de website van Uit Groningen: www.uit.groningen.nl. Alle genoemde data en locaties zijn onder voorbehoud.

ER GAAT NIETS BOVEN
GRONINGEN ©

COLOFON

DEZE KRANT IS EEN UITGAVE VAN DE SAMENWERKINGSORGANISATIE GRONINGEN BEREIKBAAR, OOSTERSTRAAT 56A, 9711 NX GRONINGEN, TELEFOON: (050) 316 43 70, E-MAIL: INFO@GRONINGENBEREIKBAAR.NL, WEBSITE: WWW.GRONINGENBEREIKBAAR.NL. EINDREDACTIE: GRONINGEN BEREIKBAAR - TEKST: BROUWER COMMUNICEERT, PERSBUREAU TAMMELING, BENO HOFMAN - ONTWERP EN OPMAAK: LA COMPAGNIE - FOTO'S: JEROEN VAN KOOTEN, RHC GRONINGER ARCHIEVEN, GEMEENTE GRONINGEN, PROVINCIE GRONINGEN, OV-BUREAU GRONINGEN DRENTHE, GRONINGEN BEREIKBAAR, AANPAK RING ZUID, GRONINGER MUSEUM. ILLUSTRATIES: ALLES IN BEELD (MACHTELT DE VRIES), PROVINCIE GRONINGEN, GEMEENTE GRONINGEN, LA COMPAGNIE, VIA DRUPSTEEN, GRONINGEN SPOORZONE. OPLAGE: 230.000 EXEMPLAREN - DRUK EN VERSPREIDING: NDC MEDIAGROEP